

L'illustrazione

per ragazzi:
eccellenze italiane

—

Илюстрации за деца:
най-доброто от Италия

**ILLUSTRAZIONE PER RAGAZZI:
ECCELLENZE ITALIANE**

ISTITUTO ITALIANO DI CULTURA DI SOFIA

Direttore e responsabile del progetto

Luigina Peddi

Segreteria amministrativa

Elena Kirova

Segreteria culturale

Tania Petrova

Segreteria organizzativa

Ivan Sabchev

**ICE – Agenzia per la promozione all'estero e
l'internazionalizzazione delle imprese italiane di Sofia**

Direttrice

Cinzia Bruno

Responsabile del progetto

Todorka Tzvetkova

Segreteria organizzativa

Kalina Georgieva

Comitato scientifico

Ivan Canu, Anna Castagnoli,

Elena Pasoli, Silvana Sola,

Mario Vecchione

La mostra e il catalogo
sono realizzati in partnership con:

BOLOGNAFIERE

BOLOGNA CHILDREN'S BOOK FAIR

Presidente

Franco Boni

Responsabile del progetto

Elena Pasoli

Segreteria organizzativa

Deanna Belluti, Deborah Mosconi

Book design **Anna - Maria Vlasseva**
su progetto originale di **Pietro Corraini**
con **Federica Ricci**

Stampato in Bulgaria da:

Alex-999 Srl

Giugno 2016

**ИЛЮСТРАЦИИ ЗА ДЕЦА:
НАЙ-ДОБРОТО ОТ ИТАЛИЯ**

ИТАЛИАНСКИ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ В СОФИЯ

Директор и отговорник за проекта

Луиджина Педди

Административен секретариат

Елена Кирова

Секретариат по култура

Таня Петрова

Организационен секретариат

Иван Събчев

**ИЧЕ – Агенция за подпомагане и интернационализация
на италианските предприятия в чужбина, офис в София**

Директор

Чинция Бруно

Отговорник за проекта

Тодорка Цветкова

Организационен секретариат

Калина Георгиева

Научен секретариат

Иван Кану, Ана Кастаньоли,

Елена Пазоли, Силвана Сола,

Марио Векионе

Изложбата и каталога
са реализирани в партньорство с:

BOLOGNAFIERE

BOLOGNA CHILDREN'S BOOK FAIR

Президент

Франко Бони

Отговорник за проекта

Елена Пазоли

Организационен секретариат

Деана Белути, Дебора Москони

Дизайн на каталога: **Анна - Мария Власева**
по оригинален проект на **Пиетро Корайни**
с **Федерика Ричи**

Отпечатано в България от:

Алекс-999 ЕООД

Юни 2016

Galleria Nazionale
Kvadrat 500

Con il sostegno di

20
BEATRICE ALEMAGNA

24
ANNA E ELENA BALBUSSO

28
CHIARA CARRER

32
MARA CERRI

36
SARA FANELLI

40
PHILIP GIORDANO

44
ROBERTO INNOCENTI

48
FEDERICO MAGGIONI

52
GIOVANNI MANNA

56
LORENZO MATTOTTI

60
SIMONA MULAZZANI

64
SIMONE REA

68
SERGIO RUZZIER

72
ALESSANDRO SANNA

76
GUIDO SCARABOTTOLO

80
ARIANNA VAIRO

84
PIA VALENTINIS

88
OLIMPIA ZAGNOLI

gni giorno più di 500 immagini tendono ad orientare le nostre scelte: l'iconologia visuale è diventata una vera e propria scienza, al punto da definire la nostra società "la civiltà dell'immagine".

Se la narrazione attraverso disegni sequenziali rappresenta da sempre il primo approccio alla lettura e decodificazione di codici, il suo impiego accanto al testo permette di fantasticare, ossia scegliere quale filone di idee percorrere, quali mondi sublimare. Questo aspetto creativo, particolarmente fertile nell'età evolutiva, purtroppo si perde o si trasforma in immaginazione negli adulti, che in questo processo sovrappongono situazioni già viste o vissute, osservava Bruno Munari.

Al contrario dell'immagine come mera rappresentazione della realtà, precisa la P.ssa Silvana Sola, proprio per il suo carattere selettivo voluto dall'autore, l'illustrazione illumina le idee, accende la funzione di ampliare, specificare, dettagliare, suggerire un clima emotivo o contrastare ironicamente quanto enunciato dal testo, stimolare lo sviluppo di percorsi intellettuali personali e originali: esalta il dialogo con il testo per titillare la fantasia.

Questa mostra offre una selezione di artisti italiani contemporanei che, grazie alla feconda iniziativa della Fiera del Libro per ragazzi di Bologna, innervano non solo il processo di crescita creativo, quale investimento nella formazione dell'età evolutiva, ma anche quello economico, alimentando un settore in crescita esponenziale.

Desidero sottolineare l'apporto della Regione Emilia Romagna in tutte le tappe di questa Mostra che la rete degli Istituti Italiani di Cultura espone nel mondo, a partire da Madrid e Berlino, prima di approdare a Sofia per proseguire a Pechino; nonché rivolgere un sentito ringraziamento all'ICE che ha sostenuto il progetto con entusiasmo, sin dalle primissime fasi.

È infatti significativo per questo Istituto potersi avvalere di tali artisti per contribuire ad arricchire il panorama culturale di un Paese come la Bulgaria, che dedica uno spazio privilegiato sia alla lettura che all'infanzia.

Ne è testimonianza la splendida cornice in cui è ospitata: la Galleria Nazionale cui spetta uno speciale riconoscimento per aver prontamente aderito all'invito di allestirla, garantendo i suoi prestigiosi spazi per offrirla al pubblico.

LUIGINA PEDDI

Direttore Istituto Italiano di Cultura a Sofia

Ministero degli Affari Esteri e Cooperazione Internazionale

овече от 500 изображения ежедневно се надпреварват да спечелят избора ни. Визуалните изкуства са се превърнали в истинска наука до степен нашето общество да бъде определяно като „цивилизация на изображението“.

Ако разказът чрез поредица от изображения винаги е представлявал първия допир до литературата в разшифроването на кодове, то използването им заедно с текст позволява да се включи и въображението, да се избере поток от идеи, по който да се понесем и световите, които да идеализираме. Както е отбелязал Бруно Мунари, този творчески аспект, особено продуктивен в ранна детска възраст, за съжаление се губи или променя при възрастните, тъй като при тях се насладват вече преживени или наблюдавани ситуации.

За разлика от изображението като обикновено представяне на реалността, илюстрацията осветява идеите, разширява миогледа, акцентира, разказва подробно, подсказва емоция или иронично подчертава текста. „По този начин се стимулира развитието на лични, уникални за всеки пътеки, а текстът се откроява, провокирайки въображението“ - уточнява проф. Силвана Сола.

В тази изложба участват съвременни италиански художници, които, благодарение на Панаира за детски книги в Болоня, подпомагат процесите на творческо израстване като част от формирането на младото поколение, но също така укрепват икономическия процес, развивайки допълнително този сектор.

Искам да подчертая приноса на Област Емилия-Романя във всички етапи на организацията на изложбата. Тя се осъществява от многобройните Италиански културни институти по света и тръгва от Мадрид, за да отиде в Берлин, сега е в София и скоро ще бъде в Пекин. Бих желала също така да благодаря от сърце на ИЧЕ, че подкрепи проекта с много ентузиазъм още от самото му начало.

За Италианския културен институт възможността да се възползва от таланта на такива артисти е от голямо значение. Чрез техните творби се стремим да допринесем за обогатяването на културната панорама на България, която обръща специално внимание както на четенето, така и на децата. Свидетелство за това е прекрасната обстановка, в която е експонирана изложбата - Националната галерия, на която изказвам специални благодарности за готовността, с която откликна на поканата, предоставяйки престижните си изложбени пространства за радост на зрителите.

ЛУИДЖИНА ПЕДДИ

Директор на Италианския културен институт в София

Министерство на външните работи и международно сътрудничество

Non è certo un segreto che, in Italia come in tanti altri Paesi, l'editoria per ragazzi costituisce uno dei settori più vivaci e interessanti. I numeri crescono e nascono nuove librerie specializzate. Nel 2015 le case editrici italiane hanno pubblicato oltre 6.300 titoli, il 15,6% in più rispetto al 2014, e i libri per bambini e ragazzi vanno acquisendo sempre maggiori caratteristiche di fruibilità per un pubblico internazionale. Oggi la vendita dei diritti copre oltre un terzo dell'export complessivo dell'editoria italiana. Un vero balzo in avanti, se si pensa che oggi l'Italia vende all'estero 2.140 titoli, quando solo nel 2001 erano 486. Inoltre, diversamente dagli altri generi, l'editoria per i più piccini vende più diritti di quanti ne acquista (1917 i titoli acquistati). Si può sicuramente affermare che l'editoria per bambini e ragazzi è diventata l'asse portante di un più complesso processo di internazionalizzazione della nostra editoria.

L'alto livello qualitativo raggiunto dall'editoria italiana ha fatto crescere l'attenzione degli editori stranieri nel momento in cui il mercato si sta aprendo a nuove realtà quali l'Europa dell'Est, l'India o la Cina. Si tratta di una circostanza molto interessante perché tutto ciò crea una mescolanza di stili, culture e immagini che porta ad arricchire ulteriormente l'offerta editoriale.

Se l'editoria per ragazzi è riuscita a ottenere buoni risultati è merito sia degli editori che in questi anni sono riusciti a investire in progetti nuovi, originali e coraggiosi, sia del resto della filiera, degli illustratori che raccontano con le loro illustrazioni le parole dell'autore. Qualche casa editrice italiana ha dato vita a interessanti progetti per la divulgazione delle opere liriche per bambini riprendendo alcune opere della tradizione italiana, riuscendo a rendere vivi i suoi protagonisti alla stregua dei personaggi delle fiabe. Gli editori italiani sembrano aver accolto la sfida di incrementare la lettura in Italia, che si attesta ancora in posizioni non di rilievo se confrontata con quella degli altri Paesi europei. È nell'infanzia, infatti, che si gioca la partita per diventare buoni lettori.

Con l'Istituto italiano di Cultura di Sofia abbiamo fortemente voluto che questa Mostra facesse tappa a Sofia, dopo Madrid e Berlino e prima di Pechino, perché la Bulgaria è un paese che ha intrapreso di recente una politica di sensibilizzazione dello sviluppo culturale dei ragazzi, con diverse iniziative per favorire la lettura.

Da oltre vent'anni l'ICE-Agenzia promuove l'editoria e gli editori italiani all'estero, organizzando, in collaborazione con l'Associazione Italiana Editori, la loro partecipazione ai principali appuntamenti internazionali, che favoriscono i rapporti con gli editori stranieri. La nostra attività ha sicuramente contribuito al trend di crescita dell'export dei diritti, soprattutto in alcuni mercati più complessi come la Cina. In collaborazione con la Fiera del Libro per Ragazzi di Bologna abbiamo fatto conoscere all'estero anche l'eccellenza dei nostri illustratori: al Salon du Livre di Parigi, a Bookexpo America, alla Fiera del Libro di Pechino, a Guadalajara, quando l'Italia è stata Paese Ospite d'onore, e alla recente Fiera di Abu Dhabi. Spero che anche questa costituisca una nuova occasione per avviare una collaborazione tra editoria italiana e bulgara e accendere con nuove storie e illustrazioni la fantasia dei bambini.

CINZIA BRUNO

Direttrice ICE-Agenzia per la promozione all'estero e l'internazionalizzazione delle imprese italiane di Sofia

Ne è тайна, че в Италия, както и в много други страни, издаването на книги за деца е един от най-динамичните и интересни сектори. Тиражите растат, нови специализирани книжарници отварят врати. През 2015 г. италианските издателства са публикували повече от 6300 заглавия (с 15,6% повече в сравнение с 2014). Днес предоставянето на авторски права представлява повече от една трета от общия износ на италианските издателства, истински скок предвид, че сега Италия продава в чужбина 2140 заглавия, докато през 2001 г. те са едва 486. За разлика от други жанрове, при изданията за най-малките са продадени повече права, отколкото са закупени. Със сигурност можем да твърдим, че издаването на книги за деца и юноши е основата на един по-цялостен процес на интернационализация на италианската издателска дейност.

Достигнатото високо качество на италианските издателства увеличи интереса на чуждите издатели в момент, когато пазарът се отвори към нови страни от Източна Европа, към Индия и Китай. Интересно обстоятелство, водещо до смесване на стилове, култури и образи, което обогатява допълнително предложенията на издателствата.

Ако издаването на книги за деца успя да постигне добри резултати, заслугата е както на издателите, които през годините успяха да инвестират в нови, оригинални и смели проекти, така и на останалите участници в процеса, и на илюстраторите, пресъздаващи разказаното от автора с илюстрациите си. Някои от италианските издателства дадоха живот на интересни проекти за популяризирането на операта за деца, обръщайки се към традиционни италиански творби и успяха да дадат живот на техните герои по подобие на приказните персонажи. Италианските издатели приеха предизвикателството да дадат приноса си за увеличаване на четенето на книги в Италия, за да достигне нивото на други европейски страни. Истината е, че още в ранно детство се изгражда добрия читател.

С Италианския културен институт в София имаме силното желание, след Мадрид и Берлин и преди да се отправи към Пекин, тази изложба да дойде и в София, тъй като България е страна, предприела политика за повишаване на културното развитие на децата чрез инициативи за насърчаване на четенето на книги.

Повече от двадесет години Агенция ИЧЕ подпомага издателската дейност и италианските издатели в чужбина, като организира, заедно с Асоциацията на италианските издатели, техни участия на международни изложения, подпомагащи връзките им с чуждите издатели. Нашата дейност със сигурност е допринесла за нарастване на износа на авторски права и на някои големи пазари като Китай. В сътрудничество с Панаира на книгата в Болоня сме помогнали за представянето в чужбина на най-добрите наши илюстратори: в Salon du Livre в Париж, на Bookexpo America, на Панаира на книгата в Пекин, в Гуадалахар където Италия беше страна-почетен гост и наскоро на Панаира в Абу Даби. Надявам се и настоящата изложба да бъде нова възможност за сътрудничество между италианските и българските издателства и с нови истории и илюстрации да запали детската фантазия.

ЧИНЦИЯ БРУНО

Директор ИЧЕ- Агенция за подпомагане и интернационализация на италианските предприятия в чужбина в София

Quando con gli amici dell'Istituto Italiano di Cultura di Madrid e dell'Istituto Italiano di Cultura di Berlino, abbiamo pensato di realizzare una Mostra che fosse dedicata all'illustrazione italiana contemporanea, a noi di BolognaFiere è sembrato strano estrapolare dalla nostra visione, da sempre internazionale sul mondo dell'illustrazione, uno scenario che avesse come perimetro le opere degli artisti italiani contemporanei.

La Mostra degli Illustratori di Bologna, che dal 1967 organizziamo nell'ambito della Fiera del Libro per Ragazzi – la più importante vetrina internazionale dell'editoria rivolta ai giovani lettori – è da sempre, fin dalla sua prima edizione, uno sguardo globale alla creatività, alla fantasia e all'immaginario degli illustratori di tutto il mondo.

Sono tanti i giovani artisti che, in questi anni, hanno iniziato il loro percorso professionale da Bologna, molti di loro sono diventati illustratori affermati. La Fiera del Libro per Ragazzi li ha accolti, spesso alle prime esperienze nel loro proporsi con entusiasmo agli editori di tutto il mondo e li ha visti tornare, di anno in anno, in molti casi con una carriera in ascesa ma sempre con il grande entusiasmo delle loro prime visite.

Fra le migliaia di artisti che hanno vissuto questa bellissima esperienza anche tanti italiani, per questo, dopo il nostro primo smarrimento, abbiamo condiviso l'idea di mettere in primo piano la proposta artistica dei maestri dell'illustrazione contemporanea di libri per ragazzi del nostro Paese.

Non è stato facile, per il Comitato scientifico, limitarsi a una rosa di diciotto artisti, sono tanti gli illustratori italiani che avremmo voluto fossero compresi in questa Mostra. La selezione fatta – come vedrete – riesce però a far percepire pienamente il valore della creatività e della ricchezza espressiva dei nostri artisti.

Nello spirito della Mostra degli Illustratori di Bologna, artisti con un percorso ormai consolidato – come Chiara Carrer, Lorenzo Mattotti, Roberto Innocenti – condividono lo spazio di questa Mostra con giovani illustratori, in una soluzione di continuità creativa che guarda al futuro dell'illustrazione italiana.

Infine, siamo particolarmente felici che la Mostra "Illustrazione per ragazzi: eccellenze italiane", dopo le tappe in Spagna (a Madrid nella prestigiosa sede di Palacio de Abrantes) e in Germania (a Berlino nella sede dell'Istituto Italiano di Cultura) arrivi in Bulgaria, a Sofia, nell'ambito dell'Italian Festival e che venga ospitata in un prestigiosissimo museo d'arte quale la Galleria Nazionale d'Arte 500; e lo siamo ancor di più perché questa ulteriore importante edizione della mostra vede anche un nuovo capitolo della fruttuosa collaborazione tra BolognaFiere ed ICE, che da decenni promuove nel mondo la Fiera del Libro per Ragazzi curando numerose attività ed in particolare portando a Bologna prestigiose delegazioni di editori ed operatori stranieri.

Una occasione di collaborazione, questa, particolarmente densa di significato, che vede le tavole dei nostri maestri dell'illustrazione non solo farsi portavoce di un messaggio di confronto e vicinanza che non ha bisogno di nessuna lingua per esprimersi ma anche rappresentare un'importante occasione di promozione culturale per il nostro Paese.

FRANCO BONI

Presidente BolognaFiere

Kогато с приятелите от Италианските културни институти в Мадрид и Берлин решихме да организираме изложба, посветена на съвременната италианска илюстрация, на нас от Панаира в Болоня ни се стори странно да отделим от нашата визия за света на илюстрацията, която винаги е била международна, само тази част, която е ориентирана към произведенията на съвременните италиански артисти.

Изложбата на илюстраторите в Болоня, която от 1967 г. организираме в рамките на Панаира на детската книга – най-значимото международно изложение на издания, насочени към младите читатели, винаги още от първото си издание дава глобален поглед към креативността, фантазията и въображението на илюстраторите от цял свят.

Много са младите артисти, които през годините започнаха професионалния си път от Болоня и голяма част от тях станаха утвърдени илюстратори. Панаирът на детската книга ги приема често в началото на техните изяви, когато с ентузиазъм представят творбите си на издателите от цял свят и след това ги вижда да се завръщат година след година, често с успешна кариера, но винаги със същия голям ентузиазъм, характерен за първите им участия.

Сред хилядите артисти, преживели този прекрасен опит, има и много италианци. Поради това след първоначалното смущение, приехме идеята да подберем произведенията на майстори на съвременната илюстрация за детски книги от нашата страна.

За комитетата, направил подбора, не беше лесно да се спре само на осемнадесет артисти. Има толкова много италиански илюстратори, които бихме искали да включим в тази изложба. Както ще видите, направената селекция успява обаче да представи напълно творческите възможности и изразното богатство на нашите артисти.

В духа на Изложбата на илюстраторите в Болоня артисти като Киара Карер, Лоренцо Матоти, Роберто Иноченти, утвърдени вече имена, делят място в тази изложба с млади илюстратори, показвайки творческа приемственост, насочена към бъдещето на италианската илюстрация.

Накрая сме особено щастливи, че изложбата „Илюстрации за деца: Най-доброто от Италия“, след представянето си в Испания (в Мадрид в престижната сграда на Palacio de Abrantes) и в Германия (в Берлин в сградата на Италианския културен институт) пристига в България, в София в рамките на Италианския фестивал и ще бъде приета в сградата на престижна художествена галерия като Националната галерия – Квадрат 500. Още по-щастливи сме, че това поредно издание на изложбата е част от плодотворното сътрудничество между Панаира в Болоня и ИЧЕ, което от десетилетия промотира по света Панаира на детската книга в Болоня чрез многобройни инициативи и особено с организирането на посещения на престижни делегации от чуждестранни издатели и търговци в Болоня.

Изложбата е израз на едно значимо и наситено сътрудничество, инициатива, в която творбите на нашите майстори илюстратори се превръщат не само в послание за сравнение и близост, ज्याмащи необходимост от езиков изказ, но и във важен повод за представяне на културата на страната ни.

ФРАНКО БОНИ

Президент на Панаира в Болоня

La voce *illustrazione* dizionari diversi riportano quanto segue: figura, disegno, immagine che accompagna un testo a scopo esplicativo, documentario o ornamentale. In alcuni casi testi più precisi si inoltrano in definizioni accurate riportando il significato etimologico del verbo illustrare, dal latino *illustris*, ovvero mettere lustri, al quale si può aggiungere il dare luce, illuminare. Francesco Arcangeli, una vita per l'arte da storico e da direttore, per dieci anni, della Galleria d'Arte Moderna di Bologna, in una delle sue illuminanti riflessioni, sosteneva che siamo nati al buio e nell'arte visiva possiamo trovare una forma di luce. Il suo pensiero è un lascito prezioso che ci invita a cercare quella luce che si alimenta attraverso una cultura delle immagini che deve sostenere un'idea di bellezza capace di superare il canone estetico per diventare una dichiarazione etica, utile sostegno a una società che vive attraverso il passaggio veloce di informazioni, una cultura che deve contribuire alla crescita individuale e collettiva, per offrire una diversa qualità della vita. Hanno sicuramente trovato una propria forma di luce gli illustratori scelti per la mostra, una luce capace, attraverso modalità di rappresentazione diverse, di raccontare una storia di figure tutta italiana. Figure frutto del lavoro di molti fattori di immagini che rappresentano al meglio il passaggio tra i figurinai di antica memoria, sapientemente descritti da Antonio Faeti in *Guardare le figure*¹, e i professionisti del segno e del disegno che, dagli anni '70 a oggi, hanno offerto le loro immagini a lettori di generazioni diverse, delineando una precisa linea del tempo nella storia dell'illustrazione italiana. Una linea che posiziona nomi, stili, contenuti, poetica, in anni che hanno visto l'editoria italiana crescere ponendo un'attenzione sempre maggiore al visivo. Gli illustratori scelti sono internazionalmente noti, tanto da rappresentare, spesso, la bandiera del paese che li ospita oltre a quella natia. Residenze, doppie cittadinanze che dichiarano però natali italiani e, contemporaneamente, desiderio di essere cittadini del mondo. Illustratori che esprimono una geografia dell'immagine che si irradia su tutto lo stivale rendendo visibile la ricchezza delle figure italiane, pronte a varcare i confini di un'editoria che dichiara la mondialità, un'editoria per ragazzi capace di parlare un linguaggio universale nel quale il visivo assume un significato particolarmente importante. Qualcuno ha detto che Bruno Munari componeva pagine dove l'illustrazione non era necessaria, era essenziale. Io credo che si possa parlare di un'editoria in cui l'illustrazione è essenziale, e al contempo, necessaria per narrare, per raccontare storie, per dichiarare una poetica, che è segno e contenuto assieme. Un'illustrazione che mette in pagina abili professionisti del segno capaci di creare stupore e modificare lo sguardo, trasformando il vedere in guardare. Ci invita a guardare, e a essere guardato, trovando il giusto tempo della scoperta, il lavoro delle diciotto matite italiane (diciannove, in realtà, perché ci sono lavori a quattro mani), matite meravigliosamente diverse, straordinariamente capaci di attivare un immaginario da condividere con la comunità dei lettori che li ha scoperti (o li scoprirà), pagina dopo pagina, nei cataloghi di editori italiani e stranieri. Autori e autrici che declinano l'illustrazione come un

linguaggio complesso, articolato, un linguaggio che prevede una grammatica e una sintassi, suggerisce una possibile ermeneutica. Un linguaggio che è frutto di ricerca, che fa incontrare il mondo delle arti con la musicalità del segno e con il ritmo della narrazione. Sono artisti della contemporaneità, illustratori che dichiarano che il libro illustrato è una galleria d'arte, artisti che si inseriscono a pieno titolo in una storia dei linguaggi visivi che attesta il rapporto stretto tra importanti eredità del passato e la visione del nuovo. Guardano ai classici, alla rivisitazione del fiabesco, ai sentimenti espressi, ai luoghi del fantastico, giocando tra congruo ed incongruo. Sono artigiani del disegno e preziosi interpreti del rapporto con le tecnologie, abili conoscitori delle tecniche incisive e sapienti miscelatori dei cromatismi più azzardati, eleganti architetti dello spazio e raffinati depositari di alchimie visive, narratori colti e autori consapevoli della responsabilità del messaggio espresso. Sono insieme maestri e allievi, illustratori che hanno guardato molto, che sono entrati nella storia dell'arte, o ne hanno preso le distanze, che concepiscono l'immagine come ponte speciale tra il sentire e l'espressione visiva. Al loro lavoro potrebbe essere applicata la chiave ermeneutica che lo storico Carlo Ginzburg utilizza nei cinque saggi racchiusi nel libro *Adelphi, Paura reverenza terrore*², primo titolo della collana denominata "Imago", importante testo dedicato allo studio dell'iconografia politica e alla necessità della persistenza dello sguardo critico. E l'iconografia politica oggi può essere utile per guardare meglio ciò che incontriamo nel presente, funzionale a volgere gli occhi verso un'illustrazione che è elemento visivo in grado di raccontare la propria capacità di essere contemporaneamente dentro e fuori dal tempo perché, come suggerisce Raphael Samuel: "L'elemento visivo ci fornisce rappresentazioni, punti di riferimento subliminali, silenziosi punti di contatto." I punti di contatto sono posti in evidenza o abilmente nascosti dalla volontà di illustratori che sanno parlare al lettore e hanno la consapevolezza di avere a disposizione parole dichiarate, detto e non detto, forme e figure, silenzi o verbosità chiassose, immagini. La mostra concorre a raccontare un segmento importante della storia dell'illustrazione italiana degli ultimi quarant'anni, le opere esposte sono un'occasione davvero speciale per scoprire il lavoro di eccellenti interpreti di un sistema delle arti visive articolato e affascinante.

SILVANA SOLA

Pedagogista, docente di Storia dell'illustrazione presso ISIA Urbino

¹ Antonio Faeti, *Guardare le figure. Gli illustratori italiani nei libri per l'infanzia*, Donzelli, Milano, 2011

² Carlo Ginzburg, *Paura reverenza terrore*, Adelphi, Milano, 2015

рещу думата *илюстрация* в различните речници стои следното обяснение: фигура, рисунка, изображение, което придружава даден текст с обяснителна, документална или декоративна цел. В някои по-прецизни обяснения се посочва и етимологията на идващия от латинския глагол *illustris*, т.е. поставям блясък, хвърлям светлина, осветявам. Франческо Арканджели, посветил живота си на историята на изкуството и работил като директор в продължение на десет години на Галерията за модерно изкуство в Болоня, в едно от своите задълбочени разсъждения твърди, че сме родени в тъмнина и в изобразителното изкуство можем да открием форма от светлина. Неговата мисъл е скъпоценно наследство, което ни приканва да потърсим онази светлина, захранвана от културата на изображението и поддържаща идеята за красотата, която е способна да премине отвъд естетическите канони, за да се превърне в етичен модел на полезна подкрепа за едно общество, чийто живот е белязан от бързия информационен ритъм, а културата допринася за индивидуалното и колективно израстване, даващо възможност за различно качество на живота. Избраните за изложбата илюстратори със сигурност са открили своя собствена форма от светлина, способна да разкаже една изцяло италианска история в образи, използвайки разнообразни начини на представяне. Образи, плод на труда на много творци, които най-добре представят прехода от античните майстори на статуи, описани умело от Антонио Фаети в книгата му *„Да наблюдаваш фигурите“*¹, до професионалистите в областта на изображението, които от 70-те години до днес са предоставили на вниманието на читателите своите творби, очертавайки точна времева линия в историята на италианската илюстрация. Линия, която представя имена, стилове, съдържание, поетика в годините на израстване на италианската издателска дейност, поставяйки все по-голям акцент върху изображението. Избраните илюстратори имат международна известност и често носят знамето не само на родната си страна, а и това на страната, в която живеят. Творци с двойно гражданство, които заявяват италианския си произход и едновременно с това декларират, че са граждани на света. Илюстратори, чиито образи представят богатството на италианската култура от всички географски области на ботуша и прекрачват националните граници в издателската дейност, представяйки издания за деца, които говорят на универсален език и в който изображението придобива особено важен смисъл. Някой беше казал, че Бруно Мунари създава страници, в които илюстрацията не е необходима, тя е от съществено значение. Аз вярвам, че може да се говори за издателска дейност, в която илюстрацията е от съществено значение и в същото време е необходима, за да се разказват истории, да се представят поетични концепции като тя е знак и съдържание едновременно. Илюстрация, с която способни професионалисти могат да предизвикат възхищение и да променят възприятието, трансформирайки виждането в гледане. Приканва ни да гледаме, да попаднем в точния момент на откритието. Работата на осемнадесетте италиански моливи (деветнадесет в действителност, тъй като има творби на четири

ръце), прекрасни, различни моливи, изключително способни да активират въображението, което да бъде споделено с общността на читателите, която ги е открила (или предстои да ги открие), страница след страница в каталозите на италианските или чуждите издателства. Това са автори, при които илюстрацията носи заряда на един сложен, изразителен език, който си има граматика и синтаксис и дава възможност за интерпретиране. Този език е плод на търсене и дава възможност да се срещнат света на изкуството с музикалността на знаците и ритъма на разказа. Тези съвременни артисти, илюстратори заявяват, че илюстрираната книга е галерия на изкуството. Те се вписват изцяло в историята на визуалните езици, която свидетелства за тесните връзки между значимото наследство от миналото и новите виждания. Обръщат поглед към класиците, към приказното, към изразените чувства, към фантастичните места и играят с противоположностите. Те са занаятчии на рисунката и ценни интерпретатори на връзката с технологиите, умели познавачи на графичните техники, вещи и дръзко смесват различни цветове. Те са елгантни архитекти на пространството и рафинирани пазители на визуалната алхимия, изтънчени разказвачи и автори наясно с носената отговорност за изразеното от тях послание. Те са едновременно учители и ученици, илюстратори, които са гледали много, които са влезли в историята на изкуството или са се дистанцирали от нея, които възприемат изображението като специален мост между усещането и визуалното изражение. Към тяхната работа може да се приложи метода за интерпретиране, характерен за херменевиката, който историкът Карло Гинзбург използва в петте си монографии, включени в издадената от „Аделфи“ книга *Paura reverenza terrore („Страх, благоговение, терор“)*². Първото заглавие от поредицата, наречено „Имаго“, е значим текст посветен на изучаването на политическата иконография и на необходимостта от запазването на критичния поглед. Днес политическата иконография може да бъде полезна, за да получим по-добър поглед върху настоящето, действително да обърнем поглед към илюстрацията, която е визуален елемент в състояние да разкаже за възможността си да бъде едновременно във и извън времето, защото както казва Рафаел Самюел: „Визуалният елемент ни предоставя изображения, подсъзнателни отправни точки, мълчаливи моменти за връзка.“ Моментите за връзка са видими или умело скрити според волята на илюстраторите, които могат да говорят на читателя и имат съзнанието, че разполагат с явни думи, изречени или неизречени, форми и фигури, тишина или шумно многословие, изображения. Изложбата спомага за опознаването на важен сегмент от историята на италианската илюстрация през последните четиридесет години. Изложените произведения дават наистина прекрасна възможност за опознаване работата на изключителни творци в изпълнената с очарование област на визуалните изкуства.

СИЛВАНА СОЛА

Специалист педагог, доцент по история на илюстрацията във Висшия институт за художествени занаяти в Урбино

Sono attratto dal mistero, scrive Caillois. È quello che attrae me dell'illustrazione per l'infanzia. Guardo l'illustrazione che apre la faglia, la contraddizione attraverso cui s'insinua quello che Caillois chiama *il veleno del fantastico*. Cerco l'illustrazione che porti un che d'insolito e d'inaudito, anche insidioso, come un elemento estraneo o fuori posto rispetto alle normali condizioni della percezione sensibile.

Citata a ragione da Rodari, secondo Dewey la funzione propria dell'immaginazione è la visione di realtà e possibilità che penetrino nel remoto, nell'assente, nell'oscuro.

I faciloni dicano: son solo cose per bambini. Eppure da Schiller a Huizinga, l'uomo è *ludens* ed è pienamente tale solo quando gioca. Creatività è pensiero divergente, capace di rompere gli schemi, sempre a far domande dove gli altri trovano risposte soddisfacenti, a suo agio nelle situazioni incerte, rischiose. È il bambino che gioca, che agisce da creatore dei suoi mondi fantastici. È l'illustratore che li rappresenta.

Del resto l'immaginazione, ci ricorda Sartre, non è una cosa ma un atto.

L'atto illustrativo coincide solo in parte con la meccanica del disegnare in sé. Illustrare è attraversare una visione del mondo raccontandola, dandole forma visibile con una struttura, ordinandola in un messaggio, che sia una fiaba, un testo classico o contemporaneo.

La forma dell'opera contiene la sua informazione. Del resto, il termine significa alla lettera dare forma. E la forma esige struttura.

Gli illustratori in mostra nutrono il loro agire di struttura, scegliendo come *medium* privilegiato il libro e il prodotto editoriale. Si collocano a metà fra l'esigenza comunicativa, il messaggio e l'essere parte critica di un processo produttivo e di mercato. Critici, dunque, perché sul crinale e perché mettono in crisi le certezze.

Al loro meglio, seguono sentieri non battuti, più all'ombra che sotto la piena luce.

Di un libro illustrato si potrebbe dare la definizione di Cage a proposito della sua musica: *è una relazione fissa fra le parti? No, naturalmente, sarebbe un insulto.*

È una relazione mobile, liquida che al suo meglio offre visioni complesse, frutto di un lavoro di sintesi fra l'espressione artistica e la maturità piena della produzione.

Così, per seguire Diana Vreeland fuori dal suo territorio, questi illustratori non danno ai lettori quello che desiderano, ma quello che non sanno ancora di desiderare.

IVAN CANU

ривлечен съм от тайнственото, пише Кайлоа. Това е, което ме привлича в илюстрацията за деца. Гледам илюстрацията, която създава разлом, противоречие благодарение, на което се промъква онова, което Кайлоа нарича отровата на фантастичното. Търся илюстрацията, която носи в себе си нещо необикновено и нечувано, дори опасно като елемент, който е чужд или не на място по отношение на нормалното възприятие.

Както с право цитира Родари, според Дюи истинската функция на въображението е погледът към реалното и вероятното да проникне в далечното, в липсващото, в неизвестното.

Повърхностните хора казват, че това са детски работи. Въпреки това от Шилер до Хьойзинха човекът е *ludens* и е изцяло такъв, само когато играе. Творчеството е различен начин на мислене в състояние да разчупи схемите, то задава въпроси, там където другите намират удовлетворителни отговори и се чувства удобно в несигурни и рискови ситуации. То е детето, което играе и създава собствените си фантастични светове. Освен това, както ни напомня Сартр, въображението не е нещо, то е акт.

Илюстрирането като акт само частично съвпада с механизма на самото рисуване като такова. Да илюстрираш означава да преминеш през дадено виждане за света, разказвайки за него, давайки му видима форма, създавайки послание, което може да бъде приказка, класически или съвременен текст. Формата на произведението носи своята информация. Впрочем терминът буквално означава да придадеш форма. А формата изисква структура.

Илюстраторите, участващи в изложбата, подхранват работата си със структура, използвайки книгата, издадения продукт като предпочитано средство. Застават по средата между необходимостта от комуникация, посланието и критиката на производствения и пазарния процес. Критици, защото наблюдават от високо и поставят под въпрос сигурни твърдения. За тяхно добро преминават по неравни пътища, които са повече на сянка отколкото изложени на пълна светлина.

За една илюстрирана книга би могло да се даде определението на Кейдж за неговата музика: връзката между частите фиксирана ли е? Не разбира се, това би било обидно. Връзката е подвижна, плаваща и предлага по възможно най-добър начин комплексно виждане, плод на работа, синтезираща художественото изразяване и зрелостта на готовия продукт.

Така, следвайки Даян Вриланд извън нейната територия-модата, тези илюстратори дават на читателите не това, което желаят, а онова, което не знаят още, че желаят.

ИВАН КАНУ

аванти a un'illustrazione per bambini, le funzioni più astratte del cervello, allenate all'interpretazione dei simboli e dei codici della nostra cultura, lasciano il posto al vibrante battimano, tutto emotivo, empatico, simpatico, dei neuroni specchio.

Le mie simpatie sono andate a illustratori che dominano istintivamente questa specificità narrativa dell'illustrazione.

Per uscire dai margini sempre esigui del gusto, voglio riportare qui alcuni dei segni che traducono questa maestria: l'incompletezza dell'immagine, che dà al fruitore la sensazione che l'immagine che osserva sia solo un frammento di un mondo e di un tempo più vasti. La complessità delle emozioni espresse dai personaggi, mai stereotipate. L'urgenza narrativa, che si traduce nella fotografia di un'azione, di un movimento sospeso. Un certo "disordine" del segno grafico e della composizione, che dà al lettore l'emozione, tutta voyeuristica, di aver sorpreso, aprendo la pagina, un mondo con una vita propria, non sempre ordinata, come è la vita in generale. La discussione per questa selezione, all'interno del piccolo comitato prescelto, è stata fluida e interessante. Al di là del gusto personale e dei margini più o meno morbidi intorno alla definizione di "illustrazione per ragazzi" che ognuno di noi portava, – un accordo di gruppo obbliga sempre a qualche iniqua rinuncia – sono veramente felice della ricchezza di questo catalogo e di aver potuto contribuire.

ANNA CASTAGNOLI

ohn Berger ci ricorda che il guardare non è solo un atto percettivo, ma si intreccia con il vissuto e l'intreccio ci invita a guardare e riguardare, con uno sguardo sempre più attento, consapevole, partecipe.

Scegliere un numero definito di illustratori che rappresentano un mondo di figure ricco e variegato, raccolte dentro a un alveo chiamato editoria per ragazzi, è un compito davvero difficile.

Davanti agli occhi occasioni narrative alte, speciali spazi dell'immaginario, particolari che denunciano una precisa appartenenza, giochi di segno che invitano a una distrazione partecipata.

Davanti agli occhi immagini, libri, dichiarazioni di una poetica visiva che, a volte, crea legami stretti con il lettore, desiderio di condivisione, comunanza.

Ed è la comunanza che mi aiuta nella selezione, nella scelta della rosa dei nomi da proporre, la rosa con la quale avviare il confronto con gli altri chiamati, come me, a esprimersi.

Uno scambio interessante, sereno, che ha messo insieme le ragioni di tutti e ha trovato la strada per arrivare ai nomi che rappresenteranno, nella mostra, le eccellenze italiane.

Nei selezionati c'è il nostro sguardo *intrecciato*, ci sono le inevitabili rinunce e il piacere delle conferme. C'è la soddisfazione finale di poter offrire al visitatore possibilità di scoprire, o ritrovare, ottime occasioni di visione.

SILVANA SOLA

ред една илюстрация за деца най-абстрактните функции на нашия мозък, обучени да тълкуват символи и кодове от областта на културата, дават път на вълнуващи ръкопляскания, изцяло емоционални, съпричастни, изпълнени със симпатия и продиктувани от огледалните неврони.

Моите симпатии бяха насочени към илюстратори, които владеят инстинктивно тази специфична разказност на илюстрацията.

За да се излезе от все по - тесните рамки на вкуса, искам да представя някои от признаците, които разкриват това майсторство: незавършеността на изображението, което създава у зрителя чувство, че наблюдаваното изображение е само един фрагмент от по-необятните свят и време; сложността на изразените от персонажите емоции, които никога не са стереотипни; спешност на разказа, която намира израз в действената фотография на едно неочаквано спряло движение; известен „безпорядък“ на графичния израз и композиция, което безредие при отваряне на страницата дава на читателя емоция, изцяло воайорска, сякаш е попаднал изненадващо в един свят със свой собствен живот, който не винаги е подреден - такъв какъвто е и животът в действителност.

Дискусиите по време на тази селекция в рамките на предварително избрания комитет бяха гладки и интересни. Отвъд личните вкусове и разбирания, повече или по-малко гъвкави, относно определението „илюстрация за деца“, аз съм наистина щастлива от постигнато богатство в този каталог и от факта, че дадох своя принос за него.

АНА КАСТАНЬОЛИ

жон Бъргър ни напомня, че гледането е не само акт на възприятие, а се преплита и с преживяното. И това преплитане ни приканва да гледаме и гледаме отново все по-внимателно, съзнателно и със съучастие.

Да избереш един определен брой илюстратори, които представят богат и пъстър свят от изображения сред многообразието от артисти в книгоиздаването за деца, е наистина трудна задача.

Пред очите се редят изключителни повествования, специални пространства на въображението, детайли, разкриващи точна принадлежност, игри на знаци, които приканват към забавление.

Пред очите преминават изображения, книги, изяви на една визуална poetika, които понякога създават тесни връзки с читателя, желание за споделяне и общност.

И именно общността е тази, която ми помага да подбера, да избира букета от имена, който да предложи, букета, с който да започне подбора заедно с другите, призовани като мен да се произнесат.

Един интересен и ясен обмен, който събра всички мнения и намери пътя към имената, които да представят в изложбата най-добрите италиански постижения.

В подбора се вижда нашия общ поглед, присъства неизбежния отказ и удоволствието от потвърдението. Присъства удовлетворението от способността накрая да предложиш на посетителя възможност да открие или намери отново прекрасни поводи, да се потопи във визуалното изображение.

SILVANA SOLA

Leccellenze

→

Глав-Доспорт

BEATRICE ALEMAGNA

Beatrice Alemagna è nata a Bologna nel 1973. Ha studiato grafica e comunicazione visiva all'ISIA di Urbino, ma è da autodidatta che ha scritto e illustrato più di trenta albi, tradotti in dodici lingue. I suoi libri sono pubblicati da Albin Michel, Autrement, Gallimard, Hélicum, Seuil Jeunesse (Francia); Donzelli, Mondadori, Topipittori (Italia); A Buen Paso, Ediciones SM (Spagna); Phaidon (Inghilterra, Francia, Spagna, Italia); Tate Publishing, Thames & Hudson (Inghilterra) e MoMA Publications (USA). È stata premiata con prestigiosi riconoscimenti, tra i quali il «Premio Andersen Italia», il premio «Nati per leggere», cinque selezioni «White Ravens» dell'International Youth Library di Monaco, la menzione al «Bologna Ragazzi Award», la selezione da parte della Society of Illustrators di New York e tre candidature per il celebre «Astrid Lindgren Memorial Award». Come illustratrice lavora, inoltre, per quotidiani, riviste, musei, aziende di design e giochi per bambini. Vive in Francia, a Parigi.

Беатриче Алеманя е родена в Болоня през 1973 г. Учила е графика и визуална комуникация във Висшия институт за дизайн и визуална комуникация в Урбино. Още преди да започне образованието си, е написала и направила илюстрации на повече от 30 албума, преведени на дванадесет езика. Нейните книги са публикувани от Albin Michel, Autrement, Gallimard, Hélicum, Seuil Jeunesse (Франция); Donzelli, Mondadori, Topipittori (Италия), A Buen Paso, Ediciones SM (Испания), Phaidon (Англия, Франция, Испания, Италия); Tate Publishing, Thames & Hudson (Англия) и MoMA Publications (САЩ). Носител е на престижни награди, между които „Премии Андерсен Италия“, „Родени за четене“, пет селекции „White Ravens“ на International Youth Library в Монако, грамота на „Bologna Ragazzi Award“, селекция от страна на Обществото на Илюстраторите от Ню Йорк и три номинации за известната „Възпоменателна награда Астрид Линдгрен“. Като илюстратор работи и за ежедневници, списания, музеи, фирми за дизайн и игри за деца. Живее във Франция, в Париж.

beatricealemagna.com

2

3

4

Le merveilleux Dodu-velu-petit, Albin Michel Jeunesse, France, 2014

1 Une pluie d'eau et de neige

2 Chez Jean

3 Devant la vitrine de Mimi

4 J'ai demandé à tout le monde

1

ANNA E ELENA BALBUSSO

Anna ed Elena Balbusso, gemelle nate a Udine, vivono a Milano. Dopo il diploma in pittura all'Accademia di Belle Arti di Brera, dal 1998 lavorano come illustratrici con l'unica firma ANNA+ELENA=BALBUSSO. Si occupano di numerosi settori della comunicazione e collaborano con editori nazionali e internazionali tra cui Penguin Random House, Scholastic, Simon & Schuster, Tor Books (USA); The Folio Society (Inghilterra); Black Cat (Italia) e con quotidiani e riviste del calibro di «The New York Times» e «The New Yorker». Hanno ricevuto numerosi premi internazionali tra i quali il «V&A Illustration Awards Best Book» del Victorian & Albert Museum di Londra, tre «Gold Medals» della Society of Illustrators di New York e il «The Joseph Morgan Henninger Award» della The Society of Illustrators of Los Angeles.

Ана и Елена Балбусо са близначки, родени в Удине, живеят в Милано. След като се дипломират в Академията за изящни изкуства в Брера, от 1998 г. работят като илюстратори и се подписват АНА+ЕЛЕНА=БАЛБУССО. Работят в различни сектори, свързани с комуникацията и сътрудничат на различни италиански и международни издателства, между които Penguin Random House, Scholastic, Simon & Schuster, Tor Books (САЩ); The Folio Society (Англия); Black Cat (Италия) и на ежедневници и списания от ранга на „Ню Йорк Таймс“ и „Ню Йоркър“. Получили са многобройни международни награди, между които „V&A Illustration Awards Best Book“ на Музея на Виктория и Албърт в Лондон, три Златни медала на Обществото на Илюстраторите от Ню Йорк и „The Joseph Morgan Henninger Award“ на Обществото на Илюстраторите от Лос Анжелис.

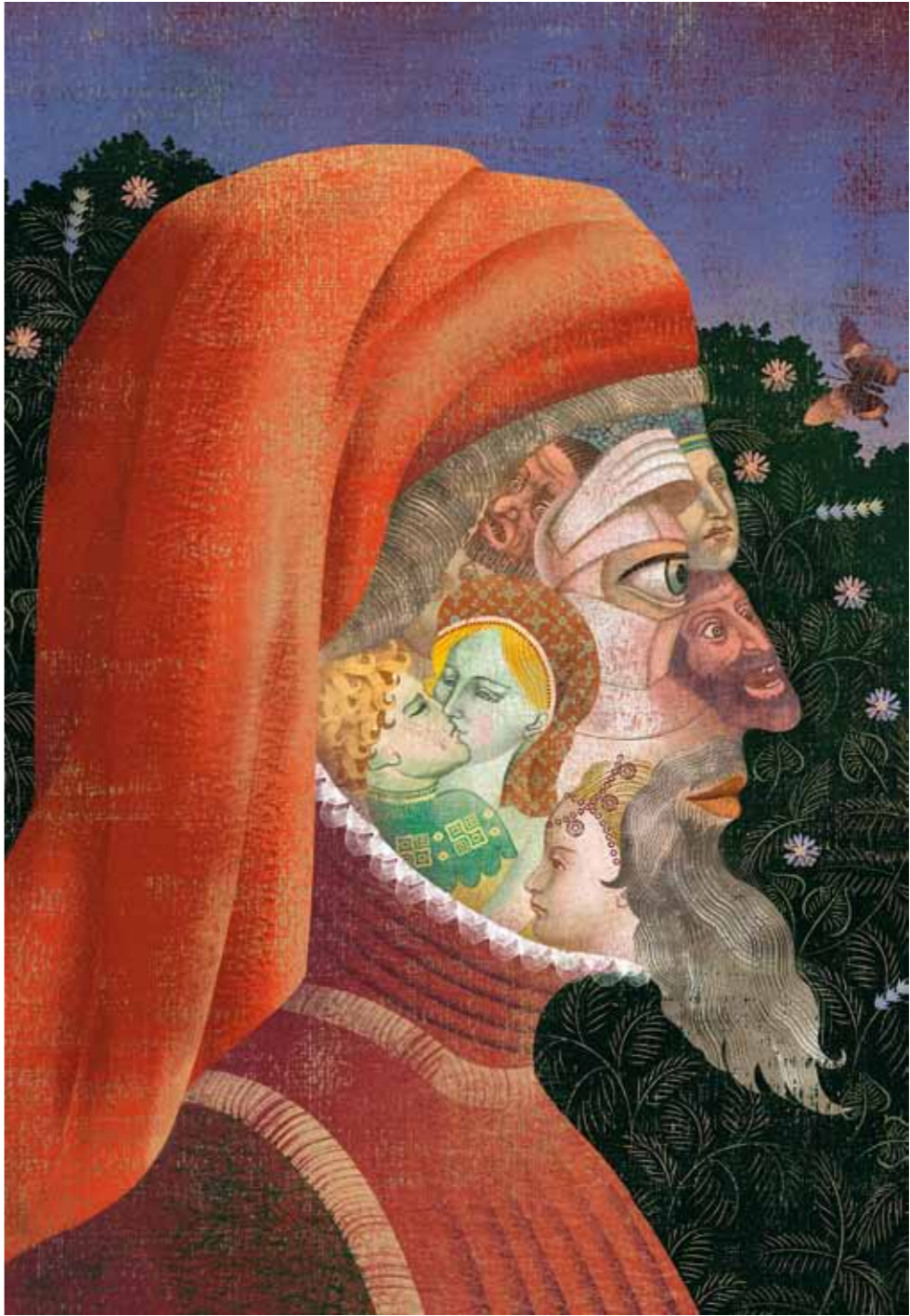
balbusso.com

2

3

4

The Canterbury Tales by Geoffrey Chaucer, Black Cat, United Kingdom, 2014

- 1 Emily in the garden
- 2 Magical creatures
- 3 Under the tree
- 4 Portrait of Geoffrey Chaucer (cover)

1

2

CHIARA CARRER

Chiara Carrer è nata a Venezia e vive a Roma, dove si è diplomata in pittura all'Accademia di Belle Arti e in incisione alla Scuola di Arti Ornamentali di San Giacomo. I suoi libri, più di cento, hanno ottenuto premi e riconoscimenti («Premio Andersen», il celebre «Golden Apple» della Biennial of Illustration Bratislava, l'«Österreichischen Kinder und Jugendbuch-illustrationspreis», il premio «Il battello a vapore», la «Special Mention» di Illustrarte e il premio «New Horizons» di Bologna Children's Book Fair) e sono pubblicati in Italia da Corraini, Donzelli, Giannino Stoppiani, Rizzoli, Topipittori, Kite Edizioni; in Francia da Circonflexe; in Svizzera da La Joie de Lire e da Édition Notari; in Spagna da Kalandraka, Kókinos, OQO Editora e in Messico da Petra Ediciones. Al lavoro di illustratrice affianca quello di insegnante presso l'ISIA di Urbino.

Киара Карер е родена във Венеция. Живее в Рим, където е завършила живопис в Академията за изящни изкуства и гравюра в Училището за декоративни изкуства „Сан Джакомо“. Нейните книги, които са повече от сто, са получили различни награди и признания („Премю Андерсен“, известната „Golden Apple“ на Биеналето на илюстрацията в Братислава, Наградата на Австрия за илюстрация на книги за деца и младежи, наградата „Параходът“, почетно отличие на Илюстрарте - Международно биенале на илюстрации за деца и наградата «Нови хоризонти» на Панаира на детската книга в Болоня). В Италия книгите ѝ са публикувани от издателствата „Corraini“, „Donzelli“, „Giannino Stoppiani“, „Rizzoli“, „Topipittori“, „Kite Edizioni“; във Франция - от „Circonflexe“, в Швейцария - от „La Joie de Lire“ („Радостта да четеш“) и от „Édition Notari“, в Испания - от „Kalandraka, Kykinos“, „OQO Editora“ и в Мексико - от „Petra Ediciones“. Към работата си като илюстратор прибавя и тази на преподавател във Висшия институт за дизайн и визуална комуникация в Урбино.

chiaracarrer.com

3

Un día, Petra Ediciones, Mexico, 2010

- 1 Escribir
- 2 Preguntar
- 3 Investigar
- 4 Cortar

26

Dicembre

359.7

SABATO
s. Adèle verg.

GIOVEDI
s. Achille vesc.

350.16

9 Dicembre

EXTRA
GOIFFURE

Es Valerio,
corta el cabello,
¡pero también los
vestidos!

Cortar

MARA CERRI

Nata a Pesaro nel 1978, Mara Cerri ha studiato Cinema d'Animazione alla Scuola del Libro di Urbino. Collabora con quotidiani e riviste, tra cui «Il Manifesto», «Lo Straniero», «Internazionale» e i suoi albi illustrati sono pubblicati in Italia da Arka, Carthusia Edizioni, Edizioni EL, Emme Edizioni, E/O Editore, Fatatrac, Orecchio Acerbo, Zanichelli; in Francia da Éditions Milan e in Taiwan da Grimm Press. Insieme a Magda Guidi ha diretto il cortometraggio d'animazione *Via Curiel 8*, tratto dall'omonimo libro e vincitore del primo premio nella sezione "Corto Italia" di Torino Film Festival. Vive e lavora a Bologna.

Родена е в Пезаро през 1978 г. Учила е Анимационно кино в лицей „Скуола дел либро“ в Урбино. Сътрудничи в ежедневници и списания, между които „Ил манифесто“, „Ло страниеро“, „Интернационале“. Нейните илюстрирани албуми са публикувани в Италия от „Arka“, „Carthusia Edizioni“, „Edizioni EL“, „Emme Edizioni“, „E/O Editore“, „Fatatrac“, „Orecchio Acerbo“, „Zanichelli“; във Франция от „Ediciones Milan“ и в Тайван от „Grimm Press“. Заедно с Магда Гуиди режисира късометражния анимационен филм „Улица Куриел, 8“, направен по едноименната книга и спечелил първа награда в селекцията на фестивала за късометражен филм „Корто Италия“ в Торино. Живее и работи в Болоня.

rileyillustration.com/artists?artist=mara-cerri

2

La pantera sotto il letto, Orecchio Acerbo, Italia, 2015

- 1 Commiato
- 2 La pantera sotto il letto (cover)
- 3 Complici
- 4 Il sonno

3

4

SARA FANELLI

Sara Fanelli è nata a Firenze nel 1969 e si è formata a Londra, dove ha studiato grafica e illustrazione presso la Camberwell School of Art e il Royal College of Art. Si occupa personalmente della grafica dei suoi libri utilizzando spesso a propria grafia come parte integrante delle illustrazioni. I suoi lavori sono pubblicati dalle case editrici inglesi Abc, Bloomsbury, Faber and Faber, Heinemann, Jonathan Cape, Macmillan, Penguin Books, Phaidon Press, Tate Publishing e Walker Books. Illustra, inoltre, per quotidiani e riviste internazionali («The New York Times», «The New Yorker», «The Guardian», «New Scientist», «Il Sole 24 Ore»); collabora con musei (Tate Britain, Tate Modern, Victoria & Albert Museum) e con studi di design (Ron Arad, Ab Rogers, Alessi, Issey Miyake). Ha ricevuto diversi premi internazionali fra i quali, per due volte, il «Victoria & Albert Illustration Award», tre «D&AD Silver Awards», il «Titan International Award», il «The Macmillan Prize for Children's Picture Book Illustration» ed è stata la prima illustratrice a ricevere l'onorificenza di «Honorary Royal Designer». Vive a Londra.

Сара Фанели е родена във Флоренция. Учила е в Лондон, където е завършила графика и илюстрация в „Camberwell School of Art“ и „Royal College of Art“. Грижи се лично за графиката на книгите си и често използва собствения си почерк като неразделна част от илюстрациите. Нейните творби са публикувани от английските издателства „Abc“, „Bloomsbury“, „Faber and Faber“, „Heinemann“, „Jonathan Cape“, „Macmillan“, „Penguin Books“, „Phaidon Press“, „Tate Publishing“ и „Walker Books“. Освен това прави илюстрации и за ежедневници и международни списания („The New York Times“, „The New Yorker“, „The Guardian“, „New Scientist“, „Il Sole 24 Ore“); сътрудничи на музеи (Tate Britain, Tate Modern, Victoria & Albert Museum) и дизайнерски студия (Ron Arad, Ab Rogers, Alessi, Issey Miyake). Получила е различни международни награди, между които два пъти „Victoria & Albert Illustration Award“, три „D&AD Silver Awards“, „Titan International Award“, „The Macmillan Prize for Children's Picture Book Illustration“ и е първата илюстраторка, получила отличието на „Honorary Royal Designer“. Живее в Лондон.

sarafanelli.com

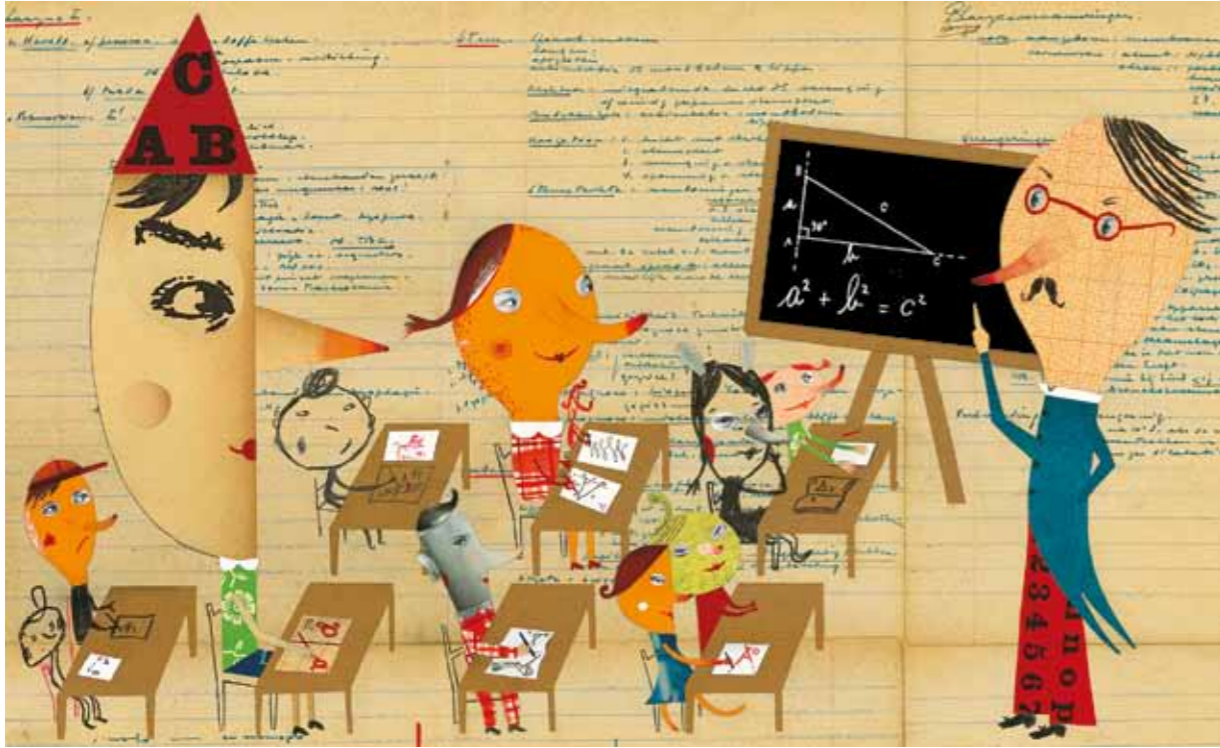
Pinocchio, Walker Books, United Kingdom, 2003

1 Il paese di Acchiappacitrulli

2 Pinocchio a scuola

3 Il paese dei Balocchi

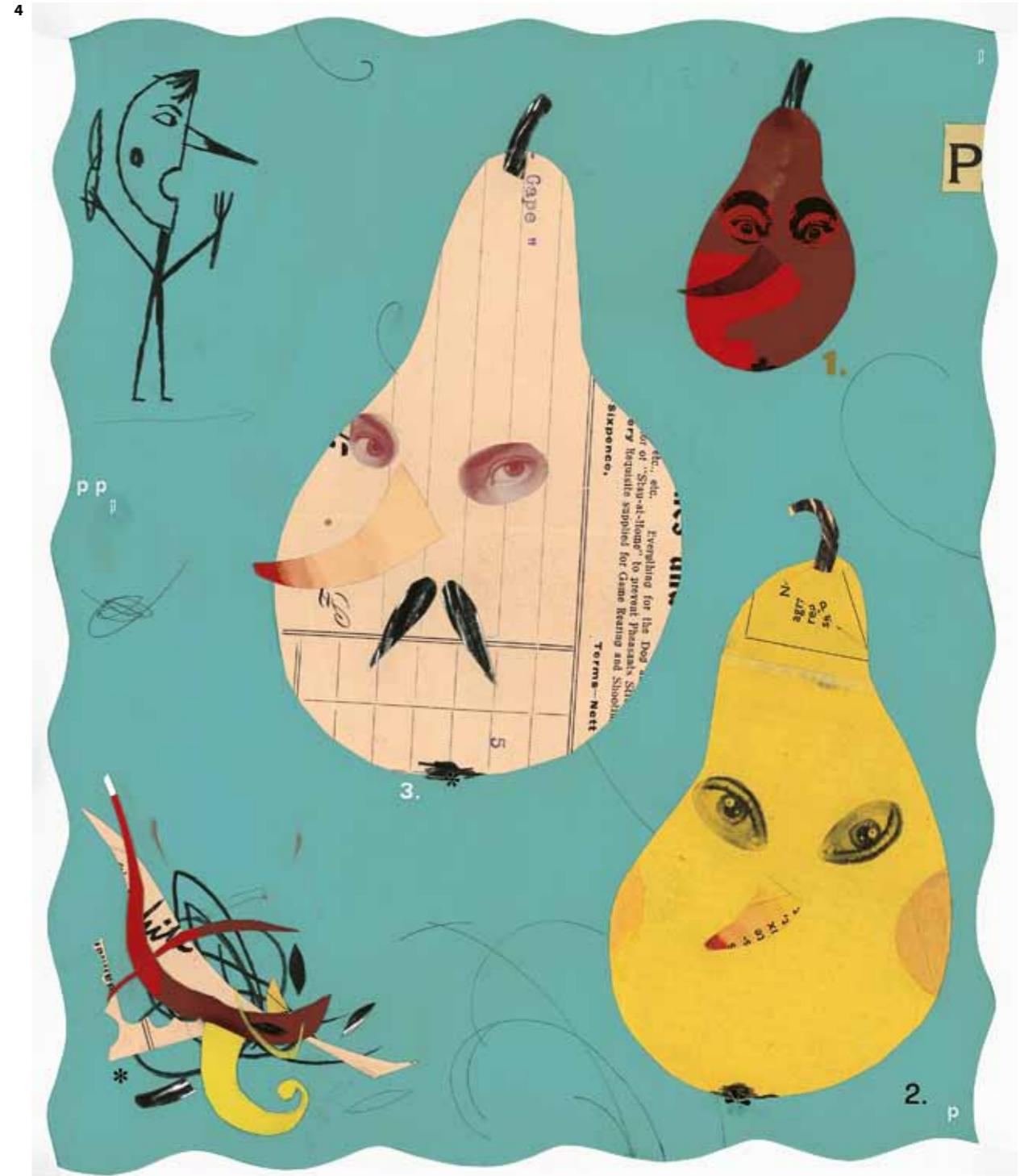
4 Le tre pere

2

3

4

PHILIP GIORDANO

Philip Giordano è illustratore e graphic designer. È nato a Savona nel 1980, ma da qualche anno vive a Tokyo, in Giappone. Ha frequentato l'Accademia di Belle Arti di Brera, studiato illustrazione allo IED di Milano e approfondito gli studi con un Master a Torino. I suoi libri illustrati sono pubblicati e tradotti da Ediciones SM e OQO Editora (Spagna); Rue du Monde (Francia); Topipittori e Zoolibri (Italia). Lavora anche per riviste («Monocle», «Martha Stewart Living Magazine»), musei (La Scala, Itabashi Art Museum) e aziende di giochi per bambini (Djeco). I suoi lavori sono stati premiati con importanti riconoscimenti: «Silver Medal» della Society of Illustrators, White Ravens, Illustrarte, la selezione al concorso Figures Futur 2009 organizzato dal Salon du Livre de Montreuil e l'«International Award for Illustration» di Bologna Children's Book Fair che, per quattro volte, lo ha inserito nei suoi *Annual*.

Филип Джордано е илюстратор и графичен дизайнер. Роден е в Савона през 1980 г., но от няколко години живее в Токио, Япония. Посещавал е Академията за изящни изкуства в Брера, учил е илюстрация в Европейския институт за дизайн в Милано, след което е завършил магистратура в Торино. Неговите илюстровани книги са публикувани и преведени от „Ediciones SM“ и „OQO Editora“ (Испания); „Rue du Monde“ (Франция); „Topipittori“ и „Zoolibri“ (Италия). Работи за списанията („Monocle“, „Martha Stewart Living Magazine“), музеите (La Scala, Itabashi Art Museum) и производителите на детски игри (Djeco). Неговите творби са награждавани с престижни отличия: сребърен медал на Обществото на илюстраторите, White Ravens, Illustrarte, селекция в конкурса Figures Futur 2009, организиран от Салона на книгата в Монтьор и Международната награда за илюстрация на Панаира на детската книга в Болоня, който четири пъти го включва в своя Годишник.

philip-giordano-pilipo.com

2

3

4

Gallito Pelón, OQO Editora, España, 2013
 1 ¡Quiquiriquí! ¡El oro es para mí!
 2 Por fin, gallito Pelón llegó a palacio.
 3 Apártate, Zorro, que voy a pasar!
 4 ¡Había una vez un gallito che solo pensaba en comer.

ROBERTO INNOCENTI

Roberto Innocenti è nato nel 1940 a Bagno a Ripoli e vive a Montespertoli, in provincia di Firenze. Autodidatta, iniziò a lavorare come grafico prima di dedicarsi esclusivamente all'illustrazione. I suoi libri sono stati pubblicati in più di venti lingue grazie al costante impegno della casa editrice americana Creative Education, con la quale entrò in contatto tramite John Alcorn ed Etienne Delessert. *Rosa Bianca*, sul tema dell'Olocausto, rifiutato da molti poiché ritenuto non adatto ai bambini, fu scelto in Italia dal coraggioso Alfredo Stoppa per le edizioni C'era una volta. Attualmente, in Europa, molti titoli sono pubblicati da La Margherita Edizioni (Italia), Gerstenberg (Germania), Gallimard (Francia) e Kalandraka (Spagna). L'intera opera di Roberto Innocenti è stata premiata con celebri riconoscimenti internazionali, tra cui due «Golden Apple» della Biennial of Illustration Bratislava, la «Silver Medal» della Society of Illustrators di New York, il «Premio Andersen» assegnato da IBBY, il «Mildred L. Batchelder Award» dell'ALSC (Association for Library Service to Children), la «Kate Greenaway Medal», il «Premio Svoboda» conferito insieme alla Laurea Honoris Causa dall'Accademia di Belle Arti di Macerata e il «Prix Sorcières 2014» da parte di ALSJ (Association des Librairies Spécialisées Jeunesse) e ABF (Association des bibliothécaires de France).

Роберто Иноченти е роден през 1940 г. в град Баньо а Риполи и живее в Монтеспертоли, провинция Флоренция. Самоук, започва първоначално да работи като график преди да се посвети изцяло на илюстрацията. Книгите му са публикувани на повече от двадесет езика благодарение на поетия постоянен ангажимент от страна на американското издателство „Creative Education“, с което влиза в контакт с помощта на John Alcorn и Etienne Delessert. „Бяла роза“, третираща темата за Холокоста, е получила отказ да бъде публикувана от много издатели, тъй като са считали, че не е подходяща за деца. В Италия е публикувана от смелия Алфредо Стопа за изданието „Имало едно време“. Днес в Европа много от заглавията са публикувани от „La Margherita Edizioni“ (Италия), „Gerstenberg“ (Германия), „Gallimard“ (Франция) и „Kalandraka“ (Испания). Творчеството на Роберто Иноченти е награждавано с престижни международни отличия, между които с две „Golden Apple“ от Биеналето на илюстрацията в Братислава, сребърен медал от Обществото на илюстраторите от Ню Йорк, „Premio Andersen“ присъдена от IBBY (International Board on Books for Young People), „Mildred L. Batchelder Award“ на ALSC (Association for Library Service to Children), „Kate Greenaway Medal“, „Premio Svoboda“, присъдена заедно с почетното звание Доктор хонорис кауза на Академията за изящни изкуства в Мачерата и „Prix Sorcières 2014“ от страна на ALSJ (Association des Librairies Spécialisées Jeunesse) и ABF (Association des bibliothécaires de France).

robertoinnocenti.com

2

4

3

The girl in red, Creative Editions, Minnesota (USA), 2012

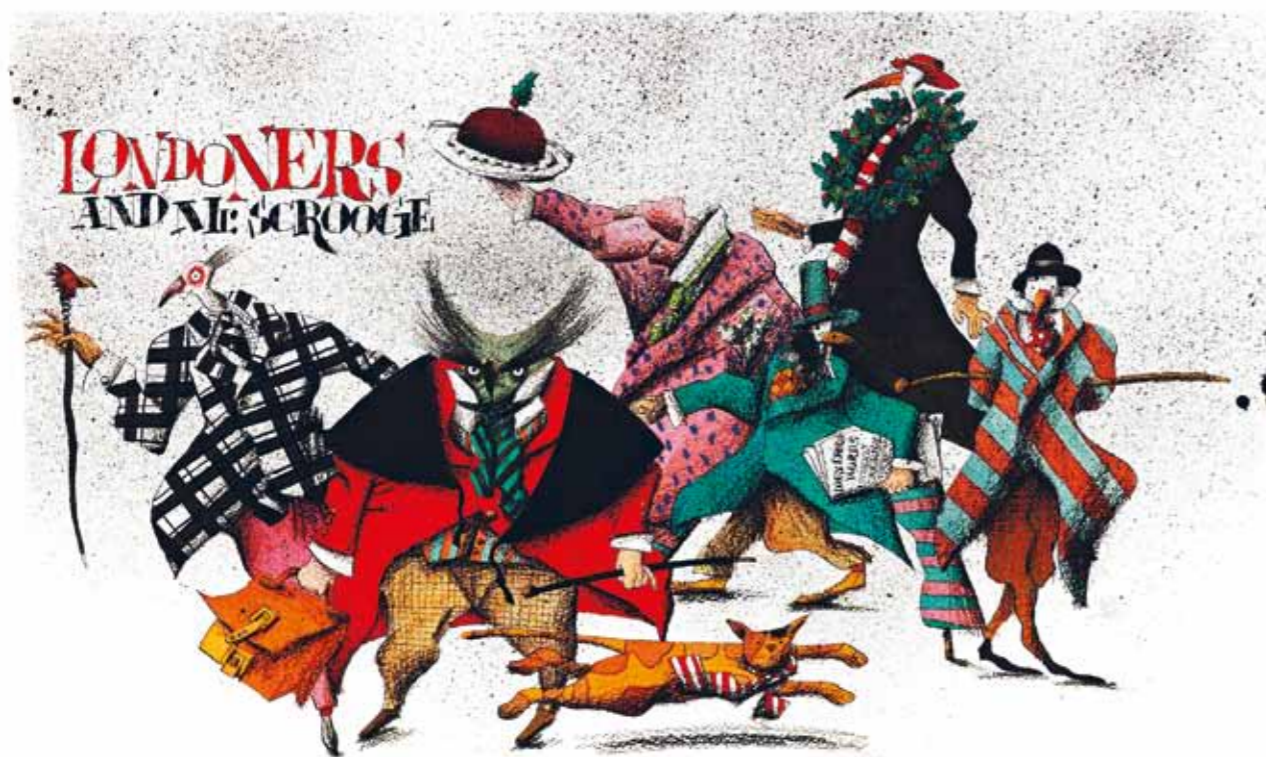
- 1 Davanti alla casa della nonna
- 2 Sulla strada maestra
- 3 Cavalcavia suburbano
- 4 Voleremo veloci sulla città

FEDERICO MAGGIONI

Federico Maggioni è nato nel 1944 a Campo Ossuccio, in provincia di Como. Inizia a dedicarsi all'illustrazione nel 1969, quando viene assunto alla «Domenica del Corriere», per diventare, in seguito, responsabile artistico del «Corriere dei Piccoli» e del «Corriere dei Ragazzi». I suoi lavori sono scelti da Corraini, Donzelli, Einaudi, Feltrinelli, Mondadori, Piemme, Salani, Zanichelli; da quotidiani e riviste tra cui «Corriere della Sera», «Internazionale», «Abitare», «Liber» e hanno ottenuto numerosi riconoscimenti («BIB Plaque» alla Biennial of Illustration Bratislava, due volte il «Premio Andersen», il «Premio Nazionale Fondazione G. Fedrigoni», il «Dattero d'Argento» al Salone Internazionale dell'Umore e la menzione al «Bologna Ragazzi Award»). È direttore responsabile della rivista «Un sedicesimo», edita da Corraini. Vive e lavora a Milano.

Федерико Маджони е роден през 1944 г. в Кампо Осучо, провинция Комо. Започва да работи като илюстратор през 1969 г., когато е назначен в „Доменика дел корriere“, а в последствие става артистичен директор на „Кориере дей Пиколи“ и на „Кориере дей Рагази“. Неговите творби са били публикувани от „Corraini“, „Donzelli“, „Einaudi“, „Feltrinelli“, „Mondadori“, „Pemme“, „Salani“, „Zanichelli“; от ежедневници и списания, между които „Кориере дела Сера“, „Интернационале“, „Абитаре“, „Либер“. Творбите му са получили многобройни отличия („BIB Plaque“ на Биеналето на илюстрацията в Братислава, два пъти „Premio Andersen“, „Premio Nazionale Fondazione G. Fedrigoni“, „Dattero d'Argento“ на Международния салон на хумора и номинация на „Bologna Ragazzi Award“). Той е отговорен директор на списанието „Ун седичезимо“, издавано от „Corraini“.

Живее и работи в Милано.
federicomaggioni.com

1

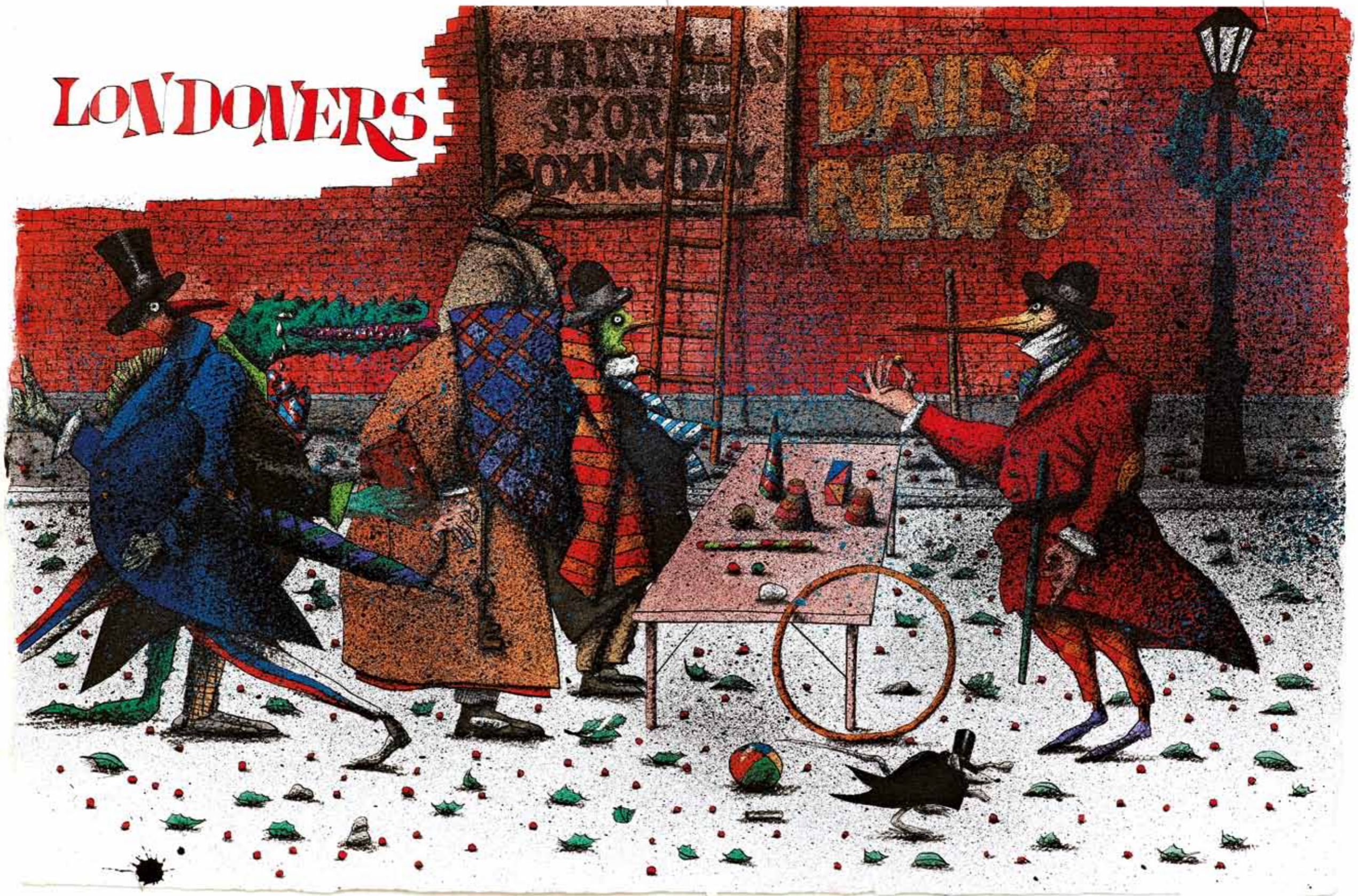

2

3

Canto di Natale, Corraini Edizioni, Italia, 2012
1 Senza titolo
2 Senza titolo
3 Senza titolo
4 Senza titolo

GIOVANNI MANNA

Giovanni Manna è nato a Firenze nel 1966. Ha studiato illustrazione e incisione a Firenze, Bologna e Venezia e lavora principalmente ad acquerello. Ha pubblicato più di ottanta libri per editori italiani e stranieri, tra i quali Bohem Press Italia, C'era una volta, Fabbri, Fatatrac, Mondadori, Piemme, Rizzoli, Salani (Italia); Barefoot Books (Inghilterra); Creative Editions (USA) e Grimm Press (Taiwan). Nel 2003 ha vinto il «Premio Andersen Italia» come miglior illustratore e nel 2012 il premio americano «Junior Library Guild Selection». Vive e lavora a Bologna.

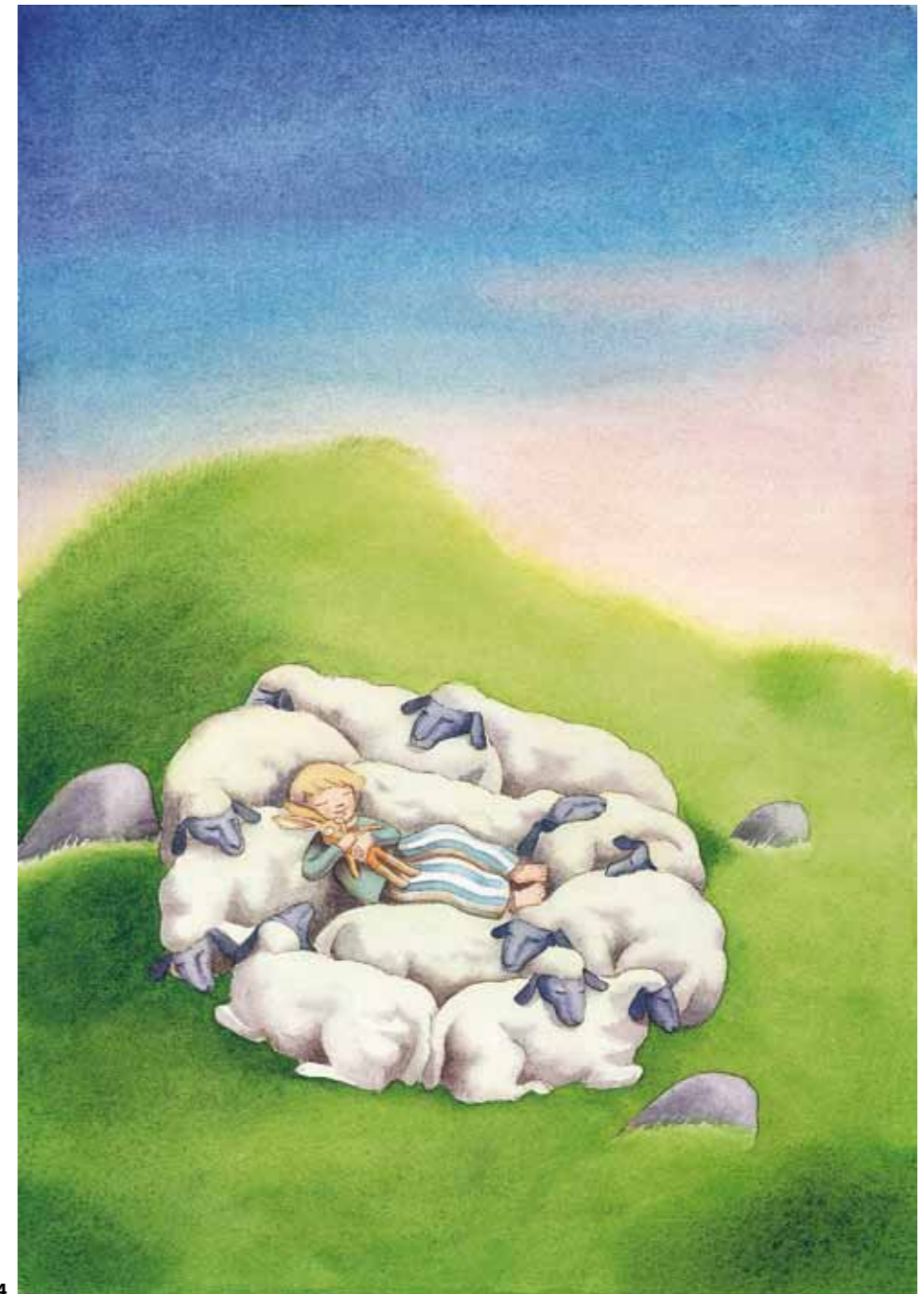
Джовани Мана е роден във Флоренция през 1966 г. Учил е илюстрация и гравюра във Флоренция, Болоня и Венеция. Работи предимно акварел. Публикувал е повече от осемдесет книги в италиански и чуждестранни издателства, между които „Bohem Press Italia“, „C'era una volta“, „Fabbri“, „Fatatrac“, „Mondadori“, „Piemme“, „Rizzoli“, „Salani“ (Италия); „Barefoot Books“ (Англия); „Creative Editions“ (САЩ) и „Grimm Press“ (Тайван). През 2003 г. е спечелил наградата за най-добър илюстратор «Premio Andersen Italia», през 2012 година американската награда „Junior Library Guild Selection“. Живее и работи в Болоня.
giovannimanna.com

2

3

4

Un cuscino pieno di sogni, Bohem Press, Italia, 2014

- 1 Il sogno delle balene
- 2 Il sogno del vento che soffia
- 3 Il sogno del bosco incantato
- 4 Un cuscino pieno di sogni (cover)

LORENZO MATTOTTI

Nato a Brescia nel 1954, Lorenzo Mattotti ha esordito alla fine degli anni '70 come autore di fumetti per arrivare a spaziare, senza soluzione di continuità, tra fumetto, illustrazione e pittura. I suoi libri sono pubblicati in Italia da Coconino Press, Corraini, Einaudi, Feltrinelli, Nuages, Orecchio Acerbo, Rizzoli; in Francia da Gallimard e Seuil Jeunesse; in Belgio da Casterman; e i suoi disegni commissionati da quotidiani internazionali («The New Yorker», «Le Monde», «Das Magazin», «Corriere della Sera» e «La Repubblica»). Progetta manifesti, campagne pubblicitarie e ha collaborato con i registi Wong Kar wai, Soderbergh e Antonioni. Ha anche lavorato in film d'animazione con i registi Charles Nemes ed Enzo D'Alò. Ha vinto il «Grand Prix» alla Biennial of Illustration Bratislava, il prestigioso «Premio Andersen Italia» per il miglior albo illustrato del 2010 (*Hansel & Gretel*, Orecchio Acerbo), il «Prix Coup de Coeur 2003» del Festival de Sierre e il «Will Eisner Comic Industry Awards 2003». Vive e lavora a Parigi.

Лоренцо Матоти е роден в Бреша през 1954 г. и започва да работи в края на 70-те години като автор на комикси и непрекъснато се движи между комикса, илюстрацията и рисунката. Книгите му са публикувани в Италия от „Coconino Press“, „Corraini“, „Einaudi“, „Feltrinelli“, „Nuages“, „Orecchio Acerbo“, „Rizzoli“; във Франция от „Gallimard“ и „Seuil Jeunesse“; в Белгия от „Casterman“; а рисунките му са поръчвани и публикувани от международни ежедневници („The New Yorker“, „Le Monde“, „Das Magazin“, „Corriere della Sera“ и „La Repubblica“). Участвал е в разработването на плакати, рекламни кампании и е работил в сътрудничество с режисьорите Вонг Кар Вай, Содърбърг и Антониони. Работил е в анимационни продукции с режисьорите Чарлз Немез и Енцо Д'Алò. Печелил е „Grand Prix“ на Биеналето на илюстрацията в Братислава, престижната награда „Андерсен Италия“ за най-добър илюстратор на 2010 г. (*Hansel & Gretel*, Orecchio Acerbo), „Prix Coup de Coeur 2003“ на Festival de Sierre и „Will Eisner Comic Industry Awards 2003“. Живее и работи в Париж.

mattotti.com

3

Aladin und die Wunderlampe, Aladin Verlag, Deutschland, 2014

- 1 Senza titolo
- 2 Senza titolo
- 3 Senza titolo
- 4 Senza titolo

4

SIMONA MULAZZANI

Simona Mulazzani è nata a Milano nel 1964. Dal 1994 a oggi ha illustrato più di novanta titoli pubblicati da editori italiani (Carthusia Edizioni, Il Castoro, Guanda, Edizioni EL, Laterza, Mondadori, Orecchio Acerbo, Franco Cosimo Panini, Rizzoli, Salani, Topipittori), francesi (Bayard Éditions), spagnoli (OQO Editora), tedeschi (Thiele & Brandstätter Verlag GmbH), giapponesi (Shogakukan) e americani (Chronicle Books, Eerdmans, Penguin Random House, Sterling Publishing Co.). Insieme a Gianluigi Toccafondo ha realizzato sigle televisive e cortometraggi di successo (*La pista*, *Le criminel*, *Woman finding love*). Il suo lavoro è stato premiato con due «Silver Medal» dalla Society of Illustrators di New York, con il «Premio Andersen» e con il «Premio Emanuele Luzzati». Vive e lavora a Pesaro.

Симона Мулацани е родена в Милано през 1964 г. От 1994 г. до днес е илюстрирала повече от деветдесет заглавия, публикувани от италиански издатели („Carthusia Edizioni“, „Il Castoro“, „Guanda“, „Edizioni EL“, „Laterza“, „Mondadori“, „Orecchio Acerbo“, „Franco Cosimo Panini“, „Rizzoli“, „Salani“, „Topipittori“), френски („Bayard Éditions“), испански („OQO Editora“), немски („Thiele & Brandstätter Verlag GmbH“), японски („Shogakukan“) и американски („Chronicle Books“, „Eerdmans“, „Penguin Random House“, „Sterling Publishing Co.“). Заедно с Джанлуиджи Токафондо е създала шапки на телевизионни предавания и успешни късометражни филми („Пистата“, „Престъпникът“, „Жена намери любовта“). Нейните творби са печелили два пъти сребърен медал от Обществото на илюстраторите от Ню Йорк и «Premio Emanuele Luzzati». Живее и работи в Пезаро.

morgangaynin.com/mulazzani

2

4

3

Il grande libro dei pisolini, Topipittori, Italia, 2013

1 Dentro l'armadio pisola il gatto

2 La capra bacia i capretti

3 Un topolino dorme in cantina

4 Una farfalla in camicia da notte

SIMONE REA

Simone Rea è nato a Albano Laziale, in provincia di Roma, nel 1975. Diplomato all'Accademia di Belle Arti di Roma, si è specializzato in illustrazione frequentando numerosi corsi. I suoi albi sono pubblicati in Italia da Eli, Else Edizioni, Mondadori, Franco Cosimo Panini, Rizzoli, Topipittori; in Francia da Cambourakis; in Spagna da A Buen Paso e in Grecia da Kokkino. Il lavoro di Simone Rea è stato premiato con importanti riconoscimenti: «BIB Plaque 2011» della Biennial of Illustrations Bratislava, la selezione per la mostra Figures Futur del Salon du Livre de Montreuil, il secondo posto a Illustrarte (2012) e tre selezioni per la Mostra degli Illustratori di Bologna Children's Book Fair. Vive e lavora ad Albano Laziale.

Симоне Реа е роден в Албано Лациале, в околностите на Рим, през 1975 г. Завършил е Академията за изящни изкуства в Рим и е специализирал илюстрация, посещавайки различни курсове. Неговите албуми са публикувани в Италия от издателствата „Eli“, „Else Edizioni“, „Mondadori“, „Franco Cosimo Panini“, „Rizzoli“, „Topipittori“; във Франция от „Cambourakis“; в Испания от „A Buen Paso“ и в Гърция от „Kokkino“. Неговите творби са награждавани с различни престижни отличия: «BIB Plaque 2011» на Биеналето на илюстрацията в Братислава, селекция за изложбата Figures Futur del Salon du Livre de Montreuil, второ място на Illustrarte (2012) и три селекции за Изложбата на илюстраторите в Болоня Children's Book Fair. Живее и работи в Албано Лациале.

simonerea.com

1

2

3

4

Favole (Esopo), Topipittori, Italia, 2012

- 1 I figli della scimmia
- 2 Il pipistrello e il gatto
- 3 Il lupo e l'agnello
- 4 Il sole e le rane

SERGIO RUZZIER

Sergio Ruzzier è nato a Milano nel 1966 e vive a New York, dove scrive e illustra libri a figure. In Italia è pubblicato da Despina, La Grande Illusion e Topipittori; in America, tra gli altri, da Chronicle Books, Clarion Books, Frances Foster Books, Neal Porter Books e Simon & Schuster. Il suo lavoro è stato premiato dall'American Illustration, dalla Society of Illustrators, da Communication Arts e dalla Society of Publication Designers; ha vinto il «Parents' Choice Gold Award» e, nell'autunno del 2011, è stato scelto da Maurice Sendak per l'esclusiva *Sendak Fellowship*.

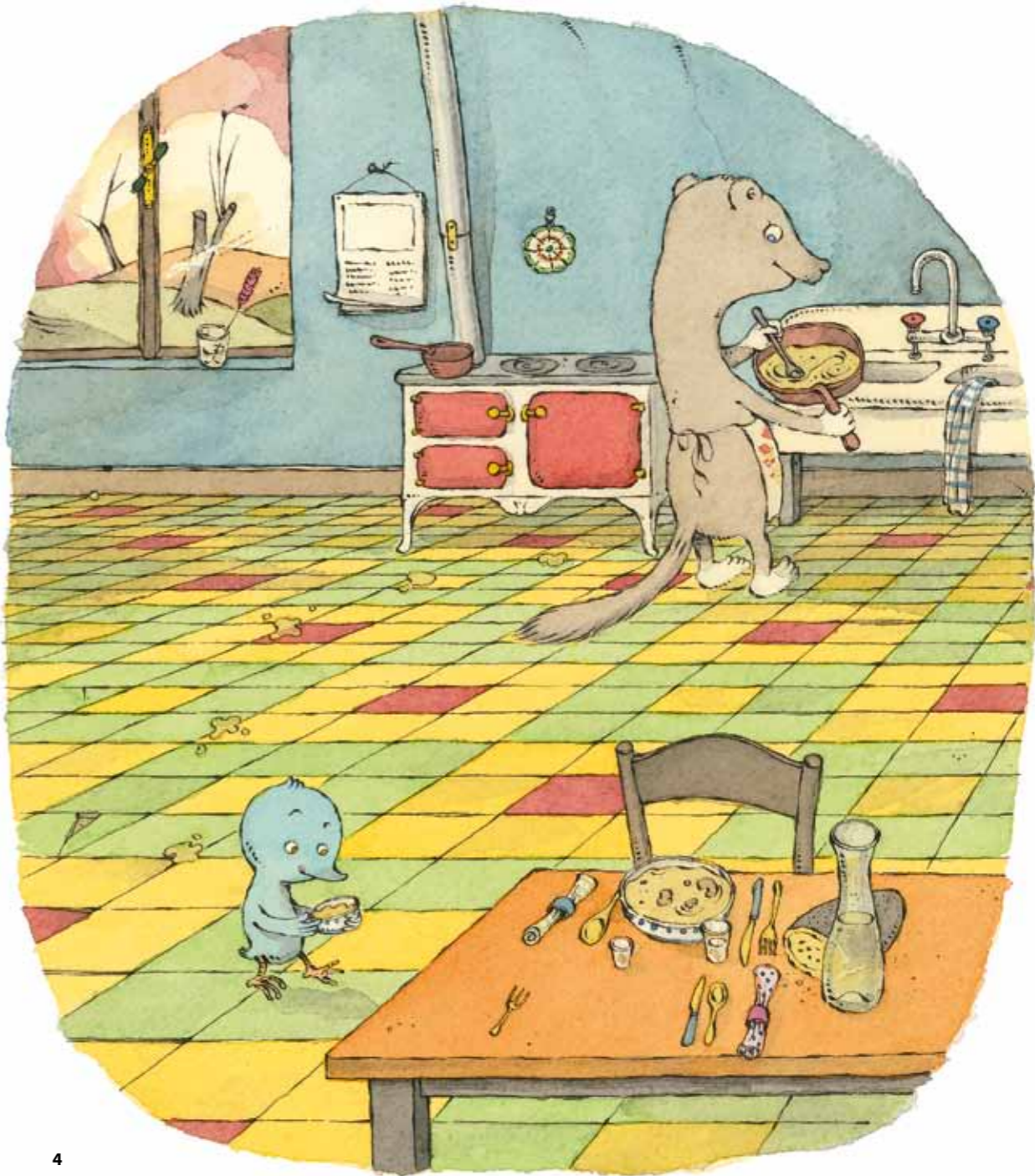
▾

Серджо Рудзиел е роден в Милано през 1966 г. и живее в Ню Йорк, където пише и илюстрира книги. В Италия е публикуван от „Despina“, „La Grande Illusion“ и „Topipittori“, в Америка - от издателства, между които се открояват „Chronicle Books“, „Clarion Books“, „Frances Foster Books“, „Neal Porter Books“ и „Simon & Schuster“. За работата си е награждаван от American Illustration, от Society of Illustrators, от Communication Arts и от Society of Publication Designers; печелил е „Parents' Choice Gold Award“, а през есента на 2011 г. е избран от Морис Сендак за *Sendak Fellowship*.

ruzzier.com

2

4

3

A Letter for Leo, Clarion Books, New York (USA), 2014

- 1 A Letter for Leo (cover)
- 2 Leo and Cheep are now a little family
- 3 Cheep's first snow
- 4 Mrs. Drumsticks' eggnog

ALESSANDRO SANNA

Alessandro Sanna è nato a Nogara (Verona) nel 1975. Ha iniziato come pittore per poi dedicarsi a tempo pieno all'illustrazione. I suoi albi sono pubblicati in Italia da Corraini, Einaudi, Emme Edizioni, Kite Edizioni, Mondadori, Nuages, Franco Cosimo Panini, Rizzoli e, in Francia, da Éditions MeMo ed Éditions Grandir. Ha vinto per tre volte il «Premio Andersen Italia», nel 2009 il «Premio Paolo Rigamonti», nel 2014 il «Premio Lo Straniero» ed è candidato all'«Hans Christian Andersen Award 2016». Collabora con la rivista «Vanity Fair France» per la quale tiene la rubrica «Fumoir». Insegna illustrazione per l'editoria all'Accademia di Belle Arti di Bologna e vive a Mantova.

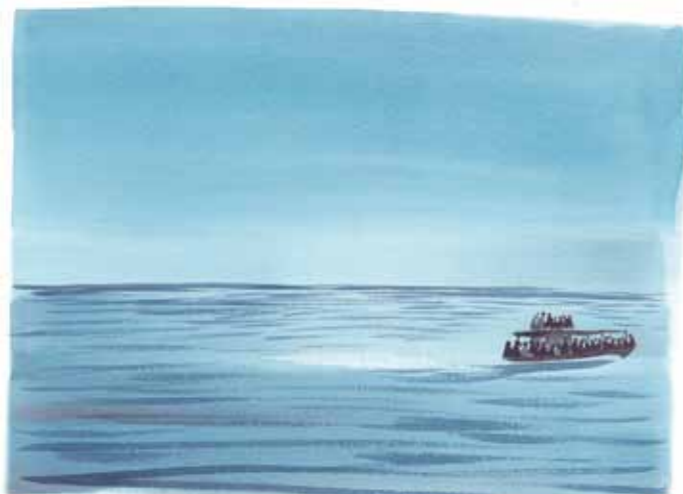
Алесандро Сана е роден в Ногара (Верона) през 1975 г. В началото работи като художник, а в последствие се посвещава изцяло на илюстрацията. Неговите албуми са публикувани в Италия от „Corraini“, „Einaudi“, „Emme Edizioni“, „Kite Edizioni“, „Mondadori“, „Nuages“, „Franco Cosimo Panini“, „Rizzoli“, а във Франция - от „Éditions MeM“ и „Éditions Grandir“. Три пъти е печелил „Premio Andersen Italia“, през 2009 г. печели „Premio Paolo Rigamonti“, през 2014 г. - „Premio Lo Straniero“ и е номиниран за „Hans Christian Andersen Award 2016“. Сътрудничи на списанието „Vanity Fair France“, в което води рубриката „Fumoir“. Преподава илюстрация в Академията за изящни изкуства в Болоня. Живее в Мантуа.

alessandrosanna.com

2

3

74

4

La via del pepe, Edizioni E/O, Italia, 2014

- 1 Il nonno parla alla luna
- 2 Amal si trova davanti al nonno
- 3 La partenza
- 4 La morte degli annegati

75

GUIDO SCARABOTTOLO

Guido Scarabottolo è nato nel 1947 a Sesto San Giovanni. Laureato in architettura al Politecnico di Milano, è grafico e illustratore. Ha collaborato con i più importanti editori, agenzie di pubblicità e aziende. Dalla fine del 2002 al 2015 ha progettato tutte le copertine per la casa editrice Guanda, illustrandone la gran parte. I suoi disegni compaiono sul settimanale de «Il Sole 24 ore», «Internazionale», «The New Yorker» e «The New York Times». Ha illustrato libri per ragazzi per le case editrici italiane Topipittori e Vànvere Edizioni e ottenuto prestigiosi riconoscimenti, tra i quali il «Premio Andersen» per il «Miglior libro 0-6 anni», la «Silver Medal» della Society of Illustrators di New York, la «Medaglia d'argento Sezione Editoria» dell'Annual Autori di Immagini 2015 e la menzione Non Fiction del «Bologna Ragazzi Award». Vive e lavora a Milano.

Гuido Скарabотоло е роден през 1947 г. в Сесто Сан Джовани. Завършил е архитектура в Политехническият институт в Милано. Работи в областта на графиката и илюстрацията. Сътрудничил е на най-престижни издателства, рекламни агенции и дружества. От края на 2012 г. до 2015 г. е проектирал всички корици на издателската къща „Guanda“, илюстрирайки голяма част от тях. Неговите рисунки се появяват в неделния „Il Sole 24 ore“, в „Internazionale“, „The New Yorker“ и „The New York Times“. Илюстрирал е книги за деца за италианските издателства „Topipittori“ и „Vanvere Edizioni“. Носител е на престижни награди, между които „Premio Andersen“ за най-добра книга за деца между 0-6 години, сребърен медал на Обществото на илюстраторите от Ню Йорк, сребърен медал в раздел книгоиздаване на Annual Autori di Immagini 2015 и грамота Non Fiction на „Bologna Ragazzi Award“. Живее и работи в Милано.

scarabottolo.com

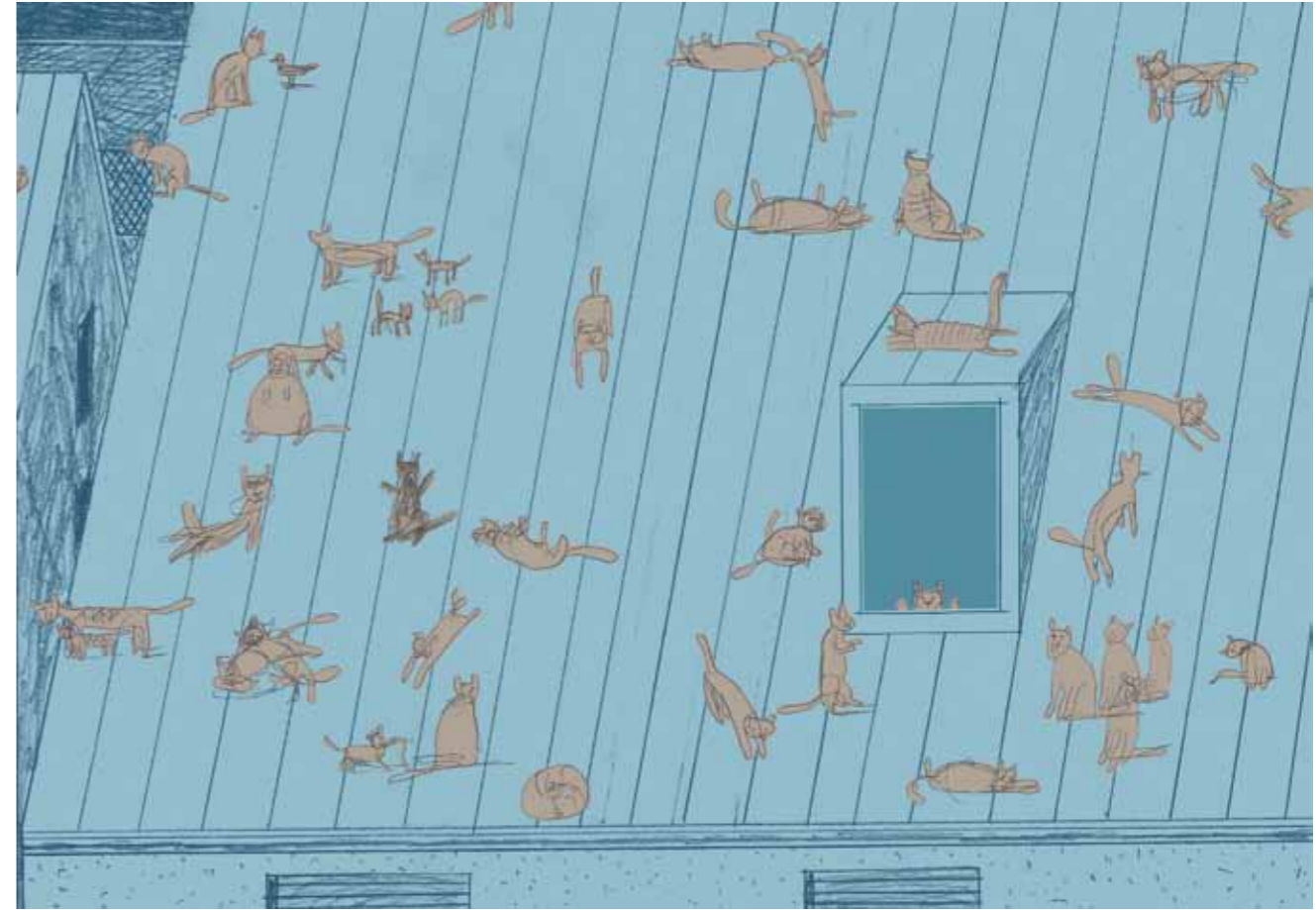

2

3

4

Cose che non vedo dalla mia finestra, Topipittori, Italia, 2012

- 1 Sedie zoppe
- 2 Cuori instabili
- 3 Quadri anonimi
- 4 Gatti

ARIANNA VAIRO

Arianna Vairo è illustratrice e incisore. Nata a Milano nel 1985, ha già pubblicato più di quindici libri per ragazzi (in Italia con Eli Edizioni, Giannino Stoppani Edizioni, Topipittori; in Spagna con A Buen Paso) e collaborato con «The New York Times», «The New Republic», «Vice», «Il Sole 24 Ore», Marina Abramović Institute (NY) e la storica galleria Nuages di Milano. Il suo lavoro è stato riconosciuto da American Illustration, dalla Society of Illustrators, da Communication Arts, dalla Biennial of Illustration Bratislava, da White Ravens e da Bologna Children's Book Fair che, per due volte, ha scelto le sue illustrazioni per *l'Annual*. Vive a Milano dove insegna incisione e illustrazione presso l'Istituto Europeo di Design.

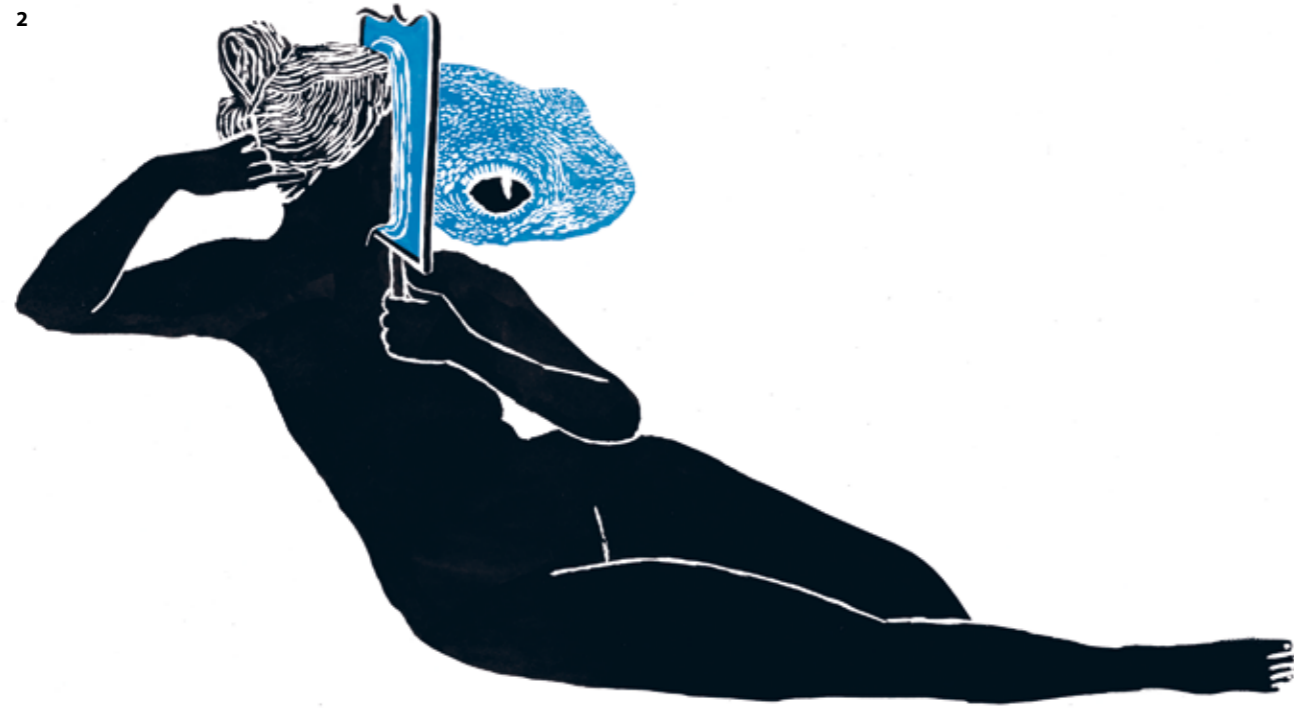
▮

Ариана Вайро е илюстратор и гравьор. Родена е в Милано през 1985 г. Има издадени повече от петнадесет книги за деца (в Италия от „Eli Edizioni“, „Giannino Stoppani Edizioni“, „Topipittori“; в Испания от „A Buen Paso“). Сътрудничила е на „The New York Times“, „The New Republic“, „Vice“, „Il Sole 24 Ore“, Marina Abramović Institute (NY) и историческата галерия „Nuages“ в Милано. Получила е признание за работата си от American Illustration, от Society of Illustrators, от Communication Arts, от Biennial of Illustration Bratislava, от White Ravens и от Bologna Children's Book Fair, който два пъти е избирал нейни илюстрации за Годишника си. Живее в Милано, където преподава гравюра и илюстрация в Европейския институт по дизайн.

ariannavairo.com

2

In mezzo alla fiaba, Topipittori, Italia, 2015
1 I cigni selvatici
2 Il principe ranocchio
3 La bella addormentata nel bosco
4 Riccioli d'oro e i tre orsi

3

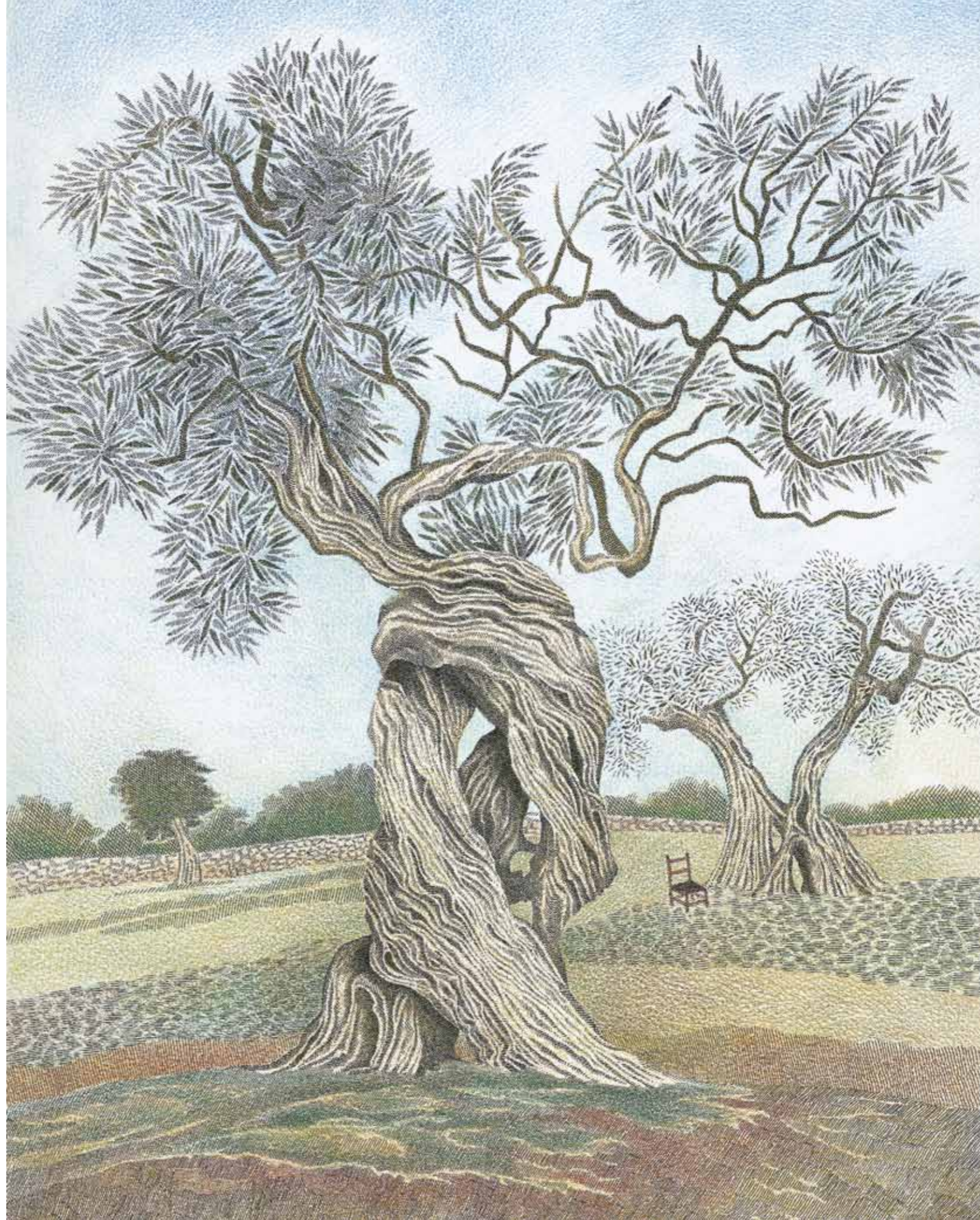
4

PIA VALENTINIS

Pia Valentinis è nata a Udine nel 1965 e vive e lavora a Cagliari. I suoi libri illustrati sono pubblicati da case editrici nazionali e internazionali, tra cui Edizioni Arka, Il Castoro, Coconino Press – Fandango, Einaudi, Fabbri, Fatatrac, Giunti, Lapis, Mondadori, Nuove Edizioni Romane, Orecchio Acerbo, Franco Cosimo Panini, Rizzoli, rueBallu Edizioni, Topipittori, Treccani (Italia); Éditions Grandir (Francia); Libros del Zorro Rojo (Spagna); Royal Academy of Arts (Inghilterra) e Grimm Press (Taiwan). Oltre a numerose selezioni alla Bologna Children's Book Fair e alla Biennial of Illustration Bratislava, ha vinto più volte il «Premio Andersen»: come «Miglior illustratore»; per il «Miglior libro di divulgazione» (*Raccontare gli alberi* illustrato insieme a Mauro Evangelista, premiato inoltre con il «Super Premio Andersen 2012») e per il «Miglior libro a fumetti» (*Ferriera*). Lavora spesso insieme a altri illustratori perché – dice – «è un modo di percorrere strade che da sola non vedrei».

Пиа Валентинис е родена през 1965 г. в Удине. Живее и работи в Каляри. Нейните книги са публикувани от италиански и чуждестранни издателства, между които „Fabbri“, „Fatatrac“, „Giunti“, „Lapis“, „Mondadori“, „Nuove Edizioni Romane“, „Orecchio Acerbo“, „Franco Cosimo Panini“, „Rizzoli“, „rueBallu Edizioni“, „Topipittori“, „Treccani“ (Италия); „Éditions Grandir“ (Франция); „Libros del Zorro Rojo“ (Испания); „Royal Academy of Arts“ (Англия) и „Grimm Press“ (Тайван). Освен многобройните селекции за Панаира на детската книга в Болоня и Биеналето на илюстрацията Братислава, е печелила няколко пъти „Premio Andersen“ като „Най-добър илюстратор“, за „Най-търсена книга“ („Разкази за дърветата“, илюстрирана заедно с Мауро Еванджелиста, награден със „Super Premio Andersen 2012“) и за „Най-добър комикс“ (*Ferriera*). Често работи в сътрудничество с други илюстратори, защото, както тя казва, „това е начин да прекосиш пътища, които сама не бих забелязала“.

piavalentinis.com

Raccontare gli alberi, Rizzoli, Italia, 2012

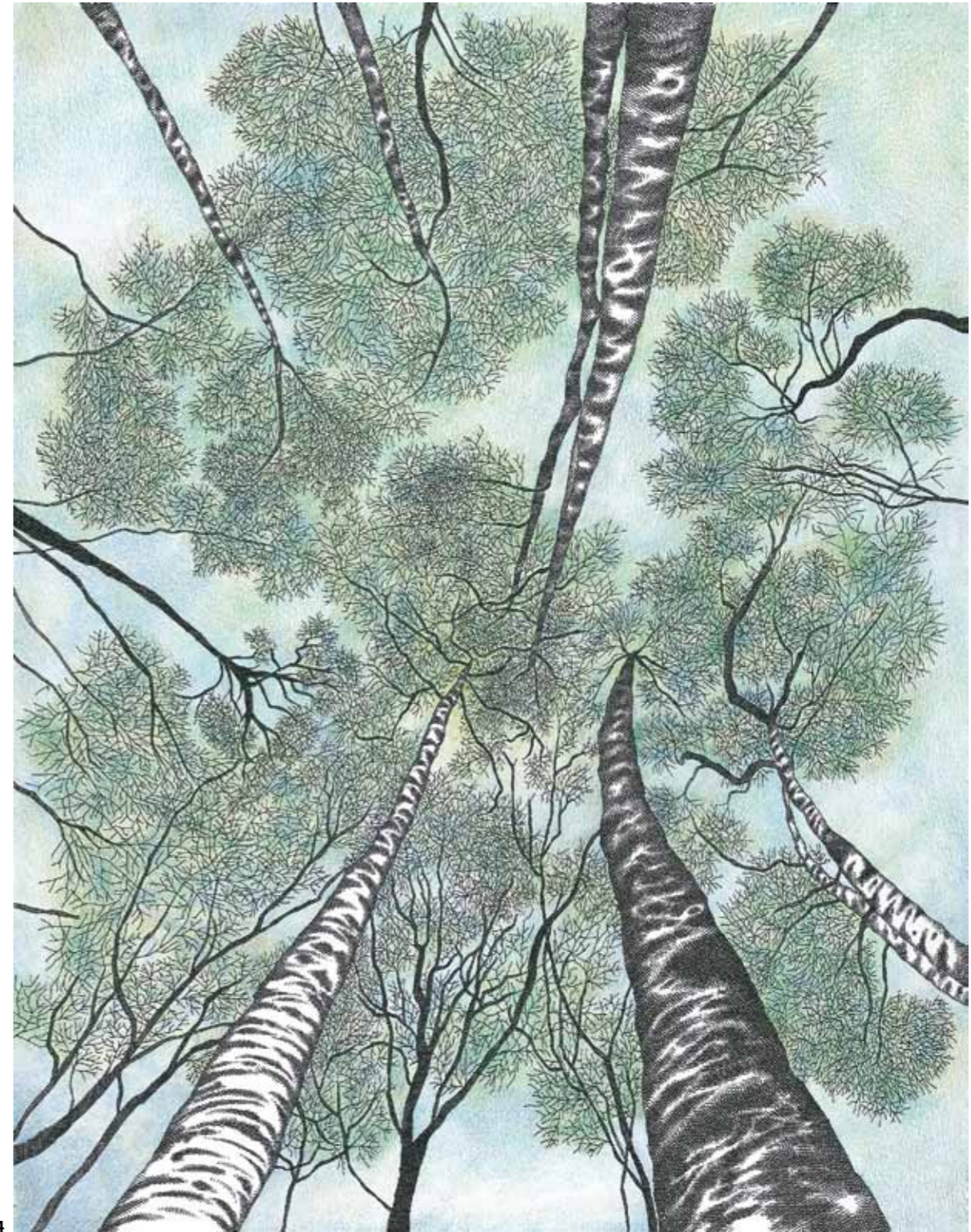
- 1 Ulivo
- 2 Pianura
- 3 Montagna
- 4 Betulle dal basso

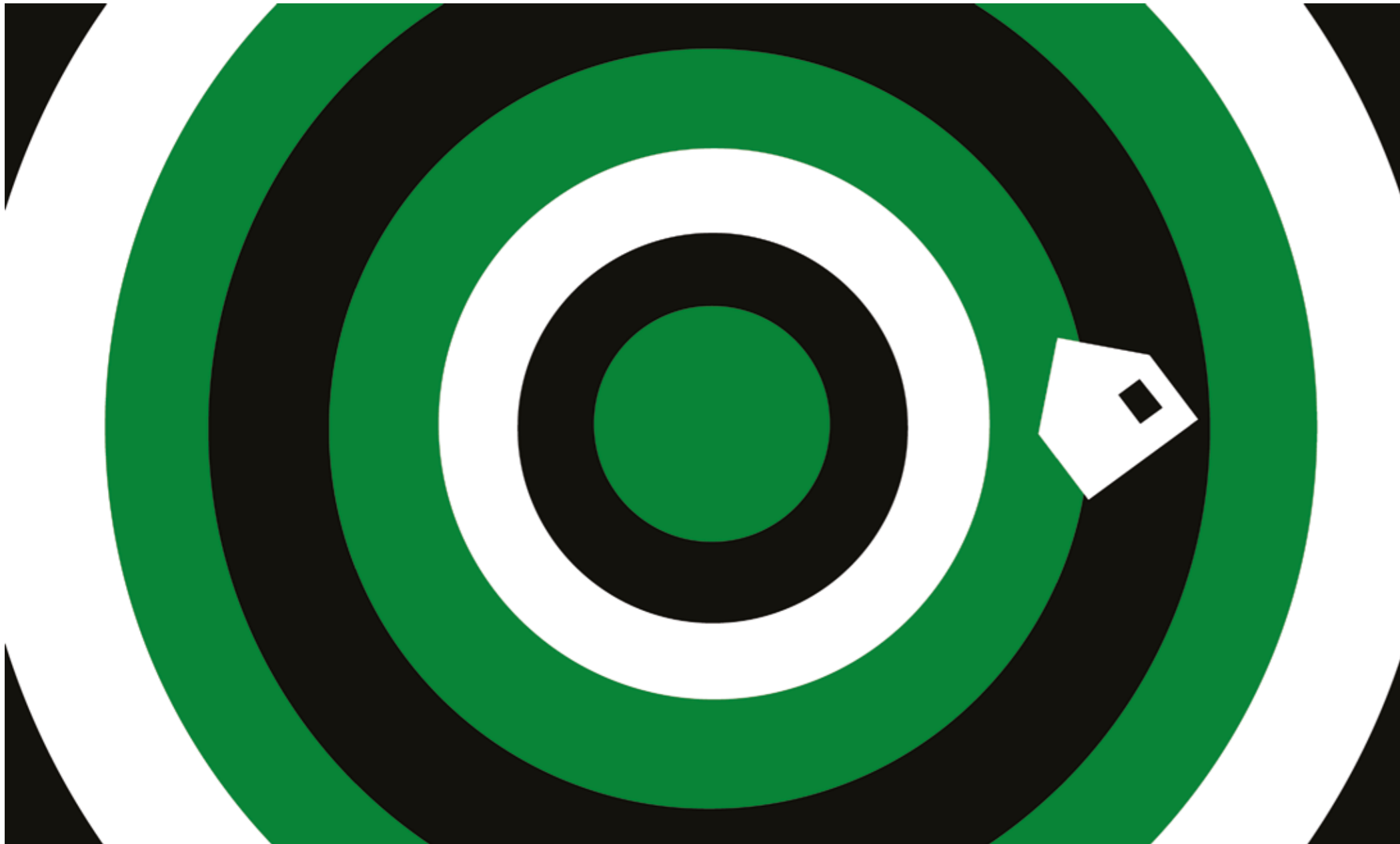
2

3

4

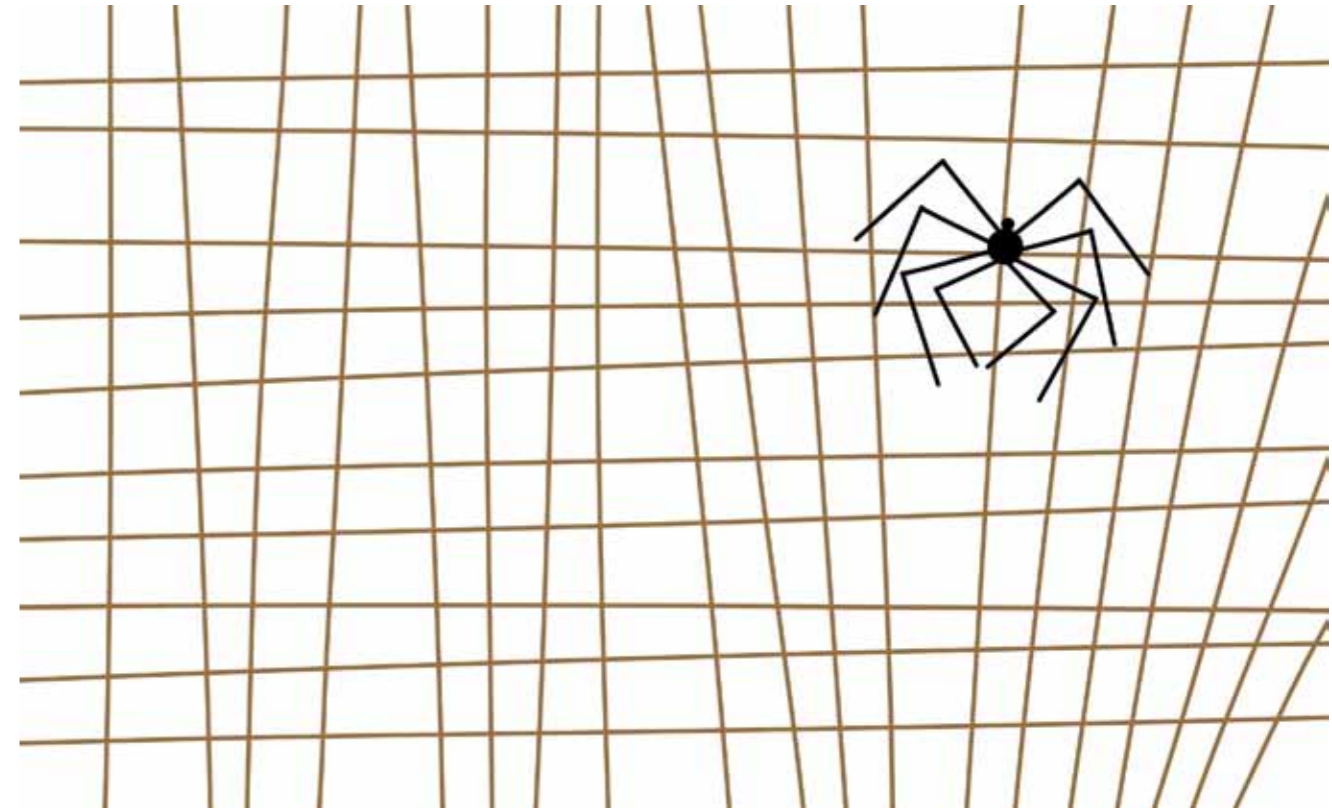
OLIMPIA ZAGNOLI

Olimpia Zagnoli è nata a Reggio Emilia nel 1984. Dopo anni di scarabocchi e il diploma allo IED di Milano ha iniziato a collaborare, tra gli altri, con «The New York Times», «The New Yorker», «la Repubblica» e «Il Sole 24 Ore». Le sue illustrazioni hanno forma di manifesti, libri, copertine e sono pubblicate da editori italiani (Einaudi, Feltrinelli, Terre di Mezzo, Salani, Tapirulan) e stranieri (Michel Lagarde in Francia, Rockport Publishers e Taschen in America). Di recente ha curato la regia di alcuni video musicali e collaborato con case di moda e aziende di design (Molteni, Lazzari, Ballantyne, Mandarin Duck, Ray-Ban). Dal 2010 è nella selezione della prestigiosa Society of Illustrators di New York e ha vinto il «Celebrate Originality Award», lo «Young Guns Award» dell'Art Directors Club di New York e, nel 2012, è stata nominata «New visual artist» da «Print Magazine». Vive a Milano.

▮

Олимпия Дзаньоли е родена в Реджо Емилия през 1984 г. След години на рисуване и дипломирането ѝ в Европейския институт по дизайн, започва да сътрудничи на „The New York Times“, „The New Yorker“, „la Repubblica“ и „Il Sole 24 Ore“. Тя илюстрира плакати, книги, обложки. Творбите ѝ са публикувани от италиански („Einaudi“, „Feltrinelli“, „Terre di Mezzo“, „Salani“, „Tapirulan“) и чужди издателства („Michel Lagarde“ във Франция, „Rockport Publishers“ и „Taschen“ в Америка). Наскоро е участвала в режисурата на няколко музикални видеоклипа и е сътрудничила с модни къщи и дизайнерски агенции („Molteni“, „Lazzari“, „Ballantyne“, „Mandarin Duck“, „Ray-Ban“). От 2010 г. е в селекцията на престижното Общество на илюстраторите от Ню Йорк и е печелила „Celebrate Originality Award“, „Young Guns Award“ на Art Directors Club di New York, а през 2012 г. е номинирана за „New visual artist“ от „Print Magazine“. Живее в Милано.

olimpiazagnoli.com

The Wonderful Wizard of Oz, Rockport Publishers, Massachusetts (USA), 2015

- 1 The Cyclone
- 2 The Wonderful Wizard of Oz (cover)
- 3 Spider
- 4 The Deadly Poppy Field

Patrice Alemagna

Anna e Elena Balbusto

Chiara Carrer

Lorenzo Mattotti

Simona Mulazzani

Simone Rea

Mara Perri

Sara Fanelli

Philip Giordano

Sergio Ruzzier

Alessandro Ianna

Guido Scarbottolo

Roberto Innocenti

Federico Mazzioni

Giovanni Manna

Arianna Vajro

Pia Valentini

Olimpia Agnoli

